2
L. I. 1.

Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 301 ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 2 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1885 (Ն. Տ.) 14 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1885 28 ՊԼԵՊԻԻՎ ԷՎՎԷԼ 1302

40 ՓԱՐԱ

ԳԱՅՄԱՆՔ

Գրանուելման տարի մէկ անգամի համար 3 դուրուշ. երկու անգամի համար 2 դուրուշ է. աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կրլլայ։

Ստացողս վճարելու նամակ կամ որևէ այլ գրութիւն պէտք ուղղել

«Առ խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ. Պոլսոյ, Հորասանդիան խան։

Իսկ գաւառներէն հեռագրելու հասցէին՝

{ ՀԱՅԱՐ } درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خاننده

غزته‌سى اداره‌سنه

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY, Karakeuy, Déirmén khan

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ	համար	Տարեկան	գահեկան	արծաթ	200
»	»	Վեցամսեայ	»	»	100
»	»	Եռամսեայ	»	»	50
»	»	Հատով	»	»	1
Դուռսայ	համար	Տարեկան	»	»	240
»	»	Վեցամսեայ	»	»	120
»	»	Եռամսեայ	»	»	60
Օտար	երկիրներ	Տարեկան	Ցրտնք		56
»	»	Վեցամսեայ	»		28

Դուրս ղրկուած յայտագրաց համար ծախքը խմբագրութեան վրայ է։

Ծանուցմունք կընդունուին ԻՍԴԵՐՆ ԷՃԷՆՍԻ գործակալութեան մեռամբ, Բարաբէօյ, Տէյիրմէն խան

Կ. ՊՈԼԻՍ

ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 2 ՅՈՒՆՈՒԱՐ

ՆՈՐ ՏԱՐԻ

«ԱՐԵՒԵԼՔ» ԱՌ ԸՆԹԵՐՑՈՂՍ ԻՒՐ

ԱՐԵՒԵԼՔ, 1885 Նոր Տարին շնորհաւորելով իւր սիրելի ընթերցողաց, պատիւ ունի տօնելու իւր հայտատամման երկրորդ տարին։ Առաջին մուտծումը զոր կ'ունենանք այսպիսի հանդիսաւոր վայրկեանի մը մէջ է ի սրտէ շնորհակալութիւն յայտնել այն պատուարժան հանարակութեան, որ համակիրանօք ողջունեց Արեւելքի երեւումն, և հաճառակ այն գրգիռէ անխուսափելի թերութեանց զոր ունեցանք մեր առաջին քայլերուն մէջ, քաջալերեց զմեզ այնպէս որ ահա կարող ենք վստահութեամբ թեւակոխել մեր երկրորդ տարին։ Մեր ձեռնարկ պսակեցաւ այնպիսի յաջողութեամբ մը, որ արդարեւ դեր ի վերոյ էր մեր ամէն ակնկալութիւններէն։ Արեւելք, որ հազիւ 100 բաժանորդներով սկսած էր հրատարակուիլ, այսօր՝ իւր գնոյն բարձրութեան հաճառակ՝ բոլոր հայ լրագրութեան մէջ ամենէն աւելի ծաւալում գտած թերթն է, և Թուրքիոյ ամեն ազգայ լրագրութեան մէջ եւս, յունարէն կամ Թուրքերէն մի կամ երկու թերթեր միայն կրնան գանուիլ որ Արեւելքէ աւելի ընթերցողներ ունենան այսօր։ Ցիրաւի, մեր կողմէ նիւթական ու բարոյական զոհողութիւնք պակաս չեղան՝ Լրագիրս ընդհանրի և ընդունելի թերթ մ'ընելու համար, ըստ այժմու պահանջմանց զարդացեալ լրագրութեան։ Բացառիկ ծախքերը ընդ, ճոխութիւնն ու զանազանութիւնն ապահովելու համար։ Բայց մեր բոլոր զոհողութիւնները, աջնութիւններն ու առաջին աւուրց որատանջութիւններն ըստ բաւականին վարձառուած կը տեսնենք այն դիրքով զոր Արեւելք բռնած է արդէն Կ. Պոլսոյ լրագրութեան մէջ, շնորհիւ հայ ժողովրդեան համակիր ընդունելութեան։ Արեւելք վերջացող տարւոյն մէջ ստանձնեց նաեւ Մասիսի հրատարակումը, չարաթաթերթի մը ձեւը տալով անոր, և լուրջ ու թեթեւ, քաղաքական ու վիպական, ազգային ու զբօսական, մտաւորական ու գիտական օգտակար, զրօսալի և հրաճանգիչ գրութեանց ու ուսումնասիրութեանց և միանգամայն շաբաթական աւելն տեսակ կարեւոր լրոց ամիսի հաւաքածոյ մ'ընելով զայն։ Եւ Մասիս չաբաթաթերթին եւս զարմանալի յաջողութիւն մ'ունեցաւ, այնպէս որ այսօր ոչ միայն ուրիշ ամեն չաբաթաթերթերէ ու ամսաթերթերէ աւելի կը տպուի, այլ նաեւ հայ մամլոյ մէջ ցարդ լաւագոյն համարուած օրաթերթերու չափ տպագրութիւն մ'ունի։

Ուրախութեան ու տրամութեան խառն զգացումներով միայն կրնանք ուշադրութիւն հրաւիրել նաև սա՝ իրողութեան վրայ թէ, մինչ Արեւելք կանոնաւոր և առաջնակարգ ազգային թերթ մը լինելու համար իւր ըրած ջանքերն այսպէս վեհանձնօրէն դնահատուած ու քաջալերուած կը տեսնէր Հայ հասարակութեան կողմէ, ընդհակառակն գրեթէ ոչ մէկ համակրող կրնար դտնել ազգային մամլոյ մէջ։ Չկայ հայերէն կամ հայատառ օրաթերթ մը, շաբաթաթերթ մը, կամ ամսաթերթ մը որ բան գործ ըրած չը լինի Արեւելքի դէմ աննպաստ և չատ անգամ նախատալից յօդուածներ, հատուածներ և աւելի կամ նուազ չինծու նամակներ հրատարակել շարունակ։ Ոչ մէկ հայ թերթ ցարդ Արեւելքի չափ հակակրանք տեսած է իւր հայ պաշտօնակցաց կողմէ։ Շատ պարզ ճշմարտութիւն մ'է որ եթէ Արեւելք այնպիսի ինքնակար թերթ մը լիներ ինչպէս իւր այս ոստիւղ պաշտօնակիցք առիթ չեն փախցներ հռչակելու, հարկաւ այսչափ քաջալերական ընդունելութիւն չէր դտներ, և այսչափ քիչ ժամանակի մէջ ինքն իրեն բաւելու և լրագրութեան մէջ հաստատ դիրք մը բռնելու կարող չէր լիներ։ Մեք սիրիրէն ի վեր արհամարհելով այդ թշնամական հրատարակութիւններ, որոց ոչ միայն պատասխանեցինք, սա սկզբամբ թէ այդ տեսակ վիճաբանական գրութիւններով լնուլ մեր էջերՀ հակառակ է եւրոպական լաւագոյն լրագրութեան հաստատեալ կանոնաց, որոց ըստ կարի ջանադիր ենք հետեւիլ և թէ, միւս կողմէ, այս վիճաբանական գրութիւններէ չատ աւելի օգտակար կրնան լինել մեր ընթերցողաց՝ այն ազգային, քաղաքական ու տեղական լուրեր, յօդուածներ, բանասիրական ու գիտական գրութիւններ, զորս պարտ համարած ենք ամենայն կանոնաւորութեամբ ներկայացնել ամեն օր մեր պատուարժան ընթերցողաց։ Այս ընթացքից մէջ պիտի չդադրինք այդ. դանեմ զՊ. Ա.թ.քին։

—Սանդուղին գլխու ալակոզման սենեկին մէջ։ Առանց դուռը բախելու ներս մտէ, դուռը փականք չունի։

Պ. Լէքօ.ք հասկցաւ իրեն պէտք եղածը. չէր ուզեր սպասել որ Պ. Սաթ.քին մօրուօք սպասաւորին ձեռօք եփուած մեծ ամանին պարունակութիւնն ըմպէր։

Խսկոյն վեր ելնել սկսաւ սրահին ծայրը գտնուած սանդուղէն, որոյ կոթացեալ ասպիճաններն հորիզոնական մակերեւոյթ չունէին. ոմանք վեր ցցուած էին, ոմանք խոռոչացած. կային ալ՝ որ ալ կամ ձախ կողմ ծռած էին։ Նաւաստիի ոտք ունենալու էր մարդ որպէս զի չտհէր կամ չսայթաքէր։ Ուրիշ արդեւք մ'ալ։ Ժամանակաւ որմերը ծածկող թուղթերն հինալով անցած և խոշոր ծուէններով սանդուղին առասիճաններուն վրայ կախուած մնալով, ելնող իջնողը՝ ճանրայ բանալու համար՝ այդ ինքնադէպ հողմարգելները մէկ կողմ քշելու հարկադրեալ էր։

Պ. Լէքօ.ք յաղթեց այս ամեն զբաղուութեանց և անհնար առաջին դռան տիկնոջ երես։

Ամիրզեանն դուռն իւր առջեւ էր, հրեց բացաւ։

Զարհուրելի թանձրամարմին մարդ մը տեսաւ փոքրիկ սեղանի մ'առջեւ նստած, սենեկին մէջ տեղն, որոյ ձեւը զանը փչելու փասնդ կ'սպառնար։

Դրեթէ կարասի մը չափ խոշոր ու կլոր էր։ Ցմզոյն ու ծաղրաշարժ դէմքն ահագին ճարպէ դունտի մը կը նմանէր. կանեփագոյն մազերն երկայն փունջերով մինչեւ աչերուն վրայ կախուած էին, ապուշ և մշուտ աչերն և. ապուշ հեգ կասուն։

—Ո՞վ ես դու, մարդ, խոսող առ.օ.ք։ Չարաճճի գործակալ մը, որ դիս կոթեցնել ուզող վաճառականի մը կողմէ կ'ուղեւորիս։ Ցմամբ մ'ես դու։ Ես կոթուուղ մարդ չեմ։ Ընդհակառակն՝ ես ուրիշները կը կոթեցնեմ։

— Դուք ծիծաղել կ'ուզէք, պարոն Ա.թ.քին, պատասխանեց Լուսի հայրը։ Ծիծաղելն.ք ուրեմն, իմ ալ ուզած բանս է։

— Ես չեմ ծիծաղիր, այլ կ'ըսեմ.քեզ թէ ք.թէս բռնելու համար ապառիկ կ'առաջարկես, եւ.ին ալ դատ բանալով դրամները պիտի պահանջես։

— Դատ բանալ ձեզ դէ՛մ։ Խեղդար զարարմ լինիլ ուրեմն։ Ձեզ պէս մեծահարուստ ազնուականի դէմ դատ կը բացուի՞։

— Ուստի՞ տուր իմ մեծահարուստ լինելս։ Անշուշտ քու այն ընկերդ բռած է քեզ, որ երէկ եկաւ մէլրատած կարկանդակներ վաճառեց ինձ։ Իմացուցէ.ք անոր իմ կողմէ թէ ստակն երբէք չպիտի վճարեմ։

— Իրաւունք ունի.ք չվճարելու, քանի որ վաճառած ապրանքն ստակ մը չլներ։ Բայց իմ Բարթոս պատուական գինի է. և սեսերկայ եմ որ երբոր խըմէ.ք, ստակը կը վճարէ.ք ինձ։ Հարազատ Բարթոյ է՝ Ռավնքն ժէն.քին և Ընկ. վաճառատան։ Բանի՞ տակառ կ'ուզէ.ք։ Այս իրիկուն կը գրեմ Լիվերբուլ և բերել կուտամ։

— Լիվերբո՛ւլ, անգլիացի՞ ես ուրեմն։ Կարի՛ր, շո՛ւն, ես գրողիս պէս կ'ատեմ Անգլիացիներն, և կ'ուզեմ որ այրի հարթատակ լինի Լիվերբուլ, ուր այնչափ չչեցին մայրս։

Այս բուռն հոյհոյութեաց վերջին մասը միայն բռնեց Պ. Լէքօ.ք։

Բնաւ հոգ չբրաւ արբեալի մը չուն կոչուիլն. և փոխանակ դուրս ելնելու, ինչպէս որ քաղաքավարութեամբ կը հրաւիրէր Ծորճ Ա.թ.քին, համարձակապէս նստաւ։

Բայց խսկոյն որոշեց այդ տարօրինակ անձին ըրած վերջին խօսքերուն մեկնութիւնը խնդրել։

— Կրսէ.ք ինձ թէ ձեր տիկին մայրը չչեցին Լիվերբուլի մէջ, ըսաւ Պ. Լէքօ.ք կատարեալ պաղարիւնութեամբ։ Այդ խօսք ճշմարիտ լինելու համար պէտք էր որ ձեր տիկին մայրը դերասանուհի եղած լիներ։ Այդ զուարճաբանութիւն քիչ մը տարօրինակ է, պարո՛ն Ա.թ.քին. բայց չէ.ք կրնար երբէք հաւատացնել ինձ թէ դուք ազնուական չէ.ք։

—Լռէ՛, գոչեց արբշիռը բռնցի զարնելով սեղանին։ Ես չչեղու խօսք չբրի . . . ոչ ալ մօրս խօսքն ըրի . . . և կ'արգելում քեզ խօսիլ անոր վրայ։

Եւ խսկոյն գաւաթն առնելով՝ մէկի լիացուցուն ջիրը մէկ ումպով կլնեց։

—Օ՜, ես աւելի կը սիրեմ իմ դորձերուս վրայ խօսիլ, գոչեց առեւտրական սուտ ուղեւորն, Արդ, կ'ըսէ.ք թէ Անգլիացիները սատիկ կ'ատէ.ք։ Շատ լ դեպ կուգայ. որովհետեւ ես որդի լ հօրէ Ֆրանսացի եմ։

— Ուրեմն ինչո՞ւ ծառայութեան մտած ես այդ անզգամ Լիվերբուլցիներուն քով։

— Լա՛ւ, գրողն ըմպելէն յետոյ կը տեսնեմ զինքը։

— Ո՛չ, խմելուն պէս կ'արբենայ։

Եթէ Պ. Լէքօ.քի տեղ ուրիշ մը լիներ, կը կասէր։ Բայց Պ. Լէքօ.ք պատասխանեց անվեհեր.

— Աւելի լաւ։

— Ինչպէս աւելի լաւ։

— Այո՛, հետը խօսելու բուն ժամանակն այն է։

— Ինչ պիտի խօսի.ք անոր հետ։

— Դինի պիտի վաճառեմ։

— Դինի չխմեր. միայն օղի և ջին կը խմէ։

— Իմ գինիս ամենէն զօրաւոր օղիէն ալ բարկ է։ Անգամ մ'որ համեցաւ առնու, խմել պիտի ուզէ։ Մինչեւ խսկ վատահ եմ թէ ուրիշ բան խմել չպիտի ուզէ։

Մարդակերպ կապիկը վայրկեան մը խորհելէ յետոյ ըսաւ.

— Ապառիկ կը վաճառէ՞.ք ձեր գինին։

— Երբ.ք տարի ժամանակ կուտամ ձեր տիրոջ։

—Ե՞րբ կրնա.ք յանձնել տակառները, վասն զի տակառով միայն կը գնէ։

—Առ առաւելն ութ օրէն, և կը.նայ՝ եթէ ուզէ՝ տասն տակառ ստանալ։

—Մէկ տակառ ալ ինձ համար, հէ՞։

—Երկու.ք և ձրի։

—Ուրեմն վեր ելէ.ք, Ծորճ երկու անկողնէն. դեռ գլուխը ղով է. հետը խօսելու յարմար ժամանակն է։

—Դուք չէ՞.ք դար ինձ հետ։

—Ոչ, դրոշն ելնելու զրաված եմ, չեմ կրնար սանը թողուլ։

—Ըսէ.ք ինձ գոնէ թէ ո՞ւր պիտի դանեմ զՊ. Ա.թ.քին։

—Սանդուղին գլխու ալակոզման սենեկին մէջ։ Առանց դուռը բախելու ներս մտէ.ք, դուռը փականք չունի։

Պ. Լէքօ.ք հասկցաւ իրեն պէտք եղածը. չէր ուզեր սպասել որ Պ. Սաթ.քին մօրուօք սպասաւորին ձեռօք եփուած մեծ ամանին պարունակութիւնն ըմպէր։

Խսկոյն վեր ելնել սկսաւ սրահին ծայրը գտնուած սանդուղէն, որոյ կոթացեալ ասպիճաններն հորիզոնական մակերեւոյթ չունէին. ոմանք վեր ցցուած էին, ոմանք խոռոչացած. կային ալ՝ որ ալ կամ ձախ կողմ ծռած էին։ Նաւաստիի ոտք ունենալու էր մարդ որպէս զի չտհէր կամ չսայթաքէր։ Ուրիշ արդեւք մ'ալ։ Ժամանակաւ որմերը ծածկող թուղթերն հինալով անցած և խոշոր ծուէններով սանդուղին առասիճաններուն վրայ կախուած մնալով, ելնող իջնողը՝ ճանրայ բանալու համար՝ այդ ինքնադէպ հողմարգելները մէկ կողմ քշելու հարկադրեալ էր։

Պ. Լէքօ.ք յաղթեց այս ամեն զբաղուութեանց և անհնար առաջին դռան տիկնոջ երես։

Ամիրզեանն դուռն իւր առջեւ էր, հրեց բացաւ։

Զարհուրելի թանձրամարմին մարդ մը տեսաւ փոքրիկ սեղանի մ'առջեւ նստած, սենեկին մէջ տեղն, որոյ ձեւը զանը փչելու փասնդ կ'սպառնար։

Դրեթէ կարասի մը չափ խոշոր ու կլոր էր։ Ցմզոյն ու ծաղրաշարժ դէմքն ահագին ճարպէ դունտի մը կը նմանէր. կանեփագոյն մազերն երկայն փունջերով մինչեւ աչերուն վրայ կախուած էին, ապուշ և մշուտ աչերն և.

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

)(128)(

ՇՈՐԹԻՆԵՆ ՅԻՆ ՊՈՒՆԱԳՈՒՆ

ՊԱՐՈՆ ԼԷՔՕՔԻ ԾԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՊԱՐՈՆ ԼԷՔՕՔ ԿԸ ԳՈՐԾԷ

Լ.

Վառարանին մէջ մեծ կրակ մը կը վառէր, թէ և օդը չատ ջերմ էր, և մարդ մը, կրակին առջեւ կծկեալ, ծխաչունչ խառնուրդով լի գղնձէ սանի մ'ելիրանն կը հսկէր։

Պ. Լէքօ.ք, չգիտնալով այն մարդուն ով լինելը, թեթեւ մը հաղաց, որպէս զի իւր ներս մտնելն իմացնէ։

Մարդն խսկոյն եռին դառնալով դէմք մը ներկայեց, որ մինչեւ աչերը մօրուքով ծածկեալ էր, և գլխուն վերայ ալ չէկ մաղերու մնասուն մը կար։

Սպասաւորն է, բսաւ ինքներեն Պ. Լէքօ.ք։ Ֆուէնէյ իրաւունք ունէր, մարդադէմ կապկի կը նմանի։

— Ի՞նչ կ'ուզէ.ք, գոչեց տարօրինակ սպասաւորն, որ զօրեղապէս բրիտանական արտասանութիւն մ'ունէր։

— Պ. Ա.թ.քին։

— Ձորճ Ա.թ.քին։

— Այո՛, Պ. Ձորճ Ա.թ.քին։

— Կը ննջէ։

— Կ'սպասեմ որ արթննայ։

— Երբոր արթննայ, իւր դրոշը պիտի խմէ։

— Լա՛ւ, դրոշն ըմպելէն յետոյ կը տեսնեմ զինքը։

— Ո՛չ, խմելուն պէս կ'արբենայ։

Եթէ Պ. Լէքօ.քի տեղ ուրիշ մը լիներ, կը կասէր։ Բայց Պ. Լէքօ.ք պատասխանեց անվեհեր.

— Աւելի լաւ։

— Ինչպէս աւելի լաւ։

— Այո՛, հետը խօսելու բուն ժամանակն այն է։

— Ինչ պիտի խօսի.ք անոր հետ։

— Դինի պիտի վաճառեմ։

— Գինի չխմեր. միայն օղի և ջին կը խմէ։

— Իմ գինիս ամենէն զօրաւոր օղիէն ալ բարկ է։ Անգամ մ'որ համեցաւ առնու, խմել պիտի ուզէ։ Մինչեւ խսկ վատահ եմ թէ ուրիշ բան խմել չպիտի ուզէ։

Մարդակերպ կապիկը վայրկեան մը խորհելէ յետոյ ըսաւ.

— Ապառիկ կը վաճառէ՞.ք ձեր գինին։

— Երբ.ք տարի ժամանակ կուտամ ձեր տիրոջ։

—Ե՞րբ կրնա.ք յանձնել տակառները, վասն զի տակառով միայն կը գնէ։

—Առ առաւելն ութ օրէն, և կը.նայ՝ եթէ ուզէ՝ տասն տակառ ստանալ։

—Մէկ տակառ ալ ինձ համար, հէ՞։

—Երկու.ք և ձրի։

—Ուրեմն վեր ելէ.ք, Ձորճ երկու անկողնէն. դեռ գլուխը ղով է. հետը խօսելու յարմար ժամանակն է։

—Դուք չէ՞.ք դար ինձ հետ։

—Ոչ, դրոշն ելնելու զրաված եմ, չեմ կրնար սանը թողուլ։

—Ըսէ.ք ինձ գոնէ թէ ո՞ւր պիտի

«թիւն եղած է միշտ։ Ուստի, (ըստ «կարծեաց Աֆղանստանայ այն ժամա- «նակուն Էմիր Շեր Ալիի) Թուրքիոյ «համար լուսաբոյն ընթացքն է կարե- «ւորութիւն չընծայել Անգլիոյ դաշ- «նակցութեան, և համաձայնութեան մը «գալ Ռուսիոյ հետ։»

«Աֆղանաց էմիրին այս զգացումները (կը յարէ Սոպոլէֆ զրավաթը) պարզապէս արդիւնք էին կեդրոնական Ասիոյ մէջ մեր ստացած զօրութեան։ Արդէն սպառնական դիրք մը բռնած ենք Աֆղանստանայ սահմանագիծոյ վրայ։ Անգլիացիք գործնական ժողովուրդ են, և երբ տեսնեն թէ մեր սպառնալիքներն ի գործ դնելու կարողութիւն ունինք, շուտով կը համաձայնին մեզ հետ։ Հնդկաստանի վրայ արշաւանքի մը կարելիութիւնը մեծ յուզում կը պատճառէ Անգլիոյ մէջ։ Անգլիոյ լայնածաւալ և անսահման վաճառականութիւնն յԱրեւելս՝ բոլորովին Հնդկաստանէ կախում ունի։ Չկայ ո՛չ մէկ անգլիացի բարեկեցիկ ընտանիք կամ առեւտրական տուն որ աւելի կամ նուազ կարօտ չլինի Հնդկաստանի վաճառականութեան կամ հնդկական պաշտօնի մը։

«Անգլիոյ բանակը բարձապատիկ նուազագոյն է քան Եւրոպիոյ ցամաքային Տէրութեանց բանակներն, և սոր վոխարէն Անգլիա կազմած է հսկայական նաւատորմ մը, որոյ զօրութեան կրթնելով միայն կը շարունակէ կարևոր ձայն մ'ունենալ Եւրոպական գործոց մէջ։ Իւր քաղաքագիտաց աշխարհավարութիւնն հաշուոյ և շահու վրայ միայն հիմնեալ է, և բանի մը ձեռք չի զարներ երբ իւր շահեր ի վտանգի են։ Անգլիա իւր շահուն համար ամեն ոճիր կը գործէ, թէև մարդասիրութեան դիմակն ալ ձեռքէ չի թողուր։ Ամերիկացւոց բազմային պատերազմին մէջ դերութեան կողմն էր։ այնպես եղած է իւր ընթացք ուր որ բանութեան և պատադրութեան դառը կար։ այսօր ալ Իռլանդան կործանման մօտ վիճակի մը բերած է։ Անգլիացի աշխարհավարք իրենց բոլոր ուշադրութիւնը նուիրած են խաղաղութիւն ձգելու Եւրոպական Տէրութեանց մէջ, այն նիւթական առաւելութեանց սիրոյն համար զորս կը յուսային քաղել Եւրոպական խաղաղութիւններէ։

«Ալ ամեն ինչ վախճան մ'ունի։ Անգլիա երկրորդ Կարքեդոն մ'է, որ կը կարծէ թէ աշխարհի գլուխը կանգնել կոչուած է։ Նոյն պատճառներ որովք կործանեցաւ հին Կարքեդոն՝ պիտի խանարհեցնեն նաեւ բրիտանական Կայսրութիւնն։ Առաւել քան 250 միլիոն հոգիք պարզապէս գերիներ են ի ձեռս Անգլիացւոց։ Արդարութիւն չէ մնացած Հնդկաստանի անգլիական վարչութեան մէջ, ինչպէս անգլիացի հեղինակք ոմանք կ'ըսեն։ Մինչ անգլիական թերթեր անիմաստ ազմուկ մը կը հանեն ռուս գիւղացւոյ մը վրայօք զոր խաբազանով ծեծեր են իւր գիւղային դատաւորը, կ'իմանանք թէ 1877ին 77,000 անձինք խարազանով դանակոծուեր են ի Հնդկաստան (*)։

«Հնդկաստանը չունի իրնդրեր ռուսական ստացուածը մ'ընելու համար, այլ... Եւրոպիոյ կողմէ մեր գործողութեան ազատութիւնն ապահովելու համար։ եթէ Անգլիա անկեղծապէս բարեկամ լինի մեզ և Եւրոպիոյ կողմէ դժուարութիւններ չյարուցանէ, մեք մինչեւ իսկ այժմ կուտանք իւր իշխանութեան ի վերայ Հնդկաց։ Բայց Անգլիացիք չպիտի հաւատան մեր խօսքին, վախնալով թէ մեր Եւրոպական ազատախառնութեամբ օր մը առաւել գիւրաւ կը հարուածենք զՀնդկաստան։

«Դարավոյն առարկութեան թէ դժուար է արշաւել ի Հնդկաստան, ո՛չ ապաքէն յայտնի է թէ, Կեդրոնական Ասիոյ այժմեան պայմանաց մէջ, և ի նկատ առնելով մեր նպաստաւոր կացութիւն այդ կողմեր, ռուսական արշաւանք մը նուազ դժուար պիտի լինի քան Շամիրամայ, Սեսոստրիսի, Մեծին Ալեքսանդրի, Ճնկիզ Խանի, Թիմուրլենկի, Նատիր Շահի և այլոց արշաւանքներն։ Եւ ո՛չ ապաքէն միլիոնաւոր Հնդիկք մեր կողմը պիտի հակին, երբ Հնդկաստան մտնելով հուշակենք թէ համայն ընկիզ ազատեալ են անգլիական լուծէն, և թէ այսուհետեւ կարող են անկախօրէն կառավարել զինքեանս, առանց օտար տերութեան մը հպատակելու։ Թ՛ղուրեմն Անգլիացիք խորհին այս պատահականութեան վրայ, և որոշեն թէ իրրև բարեկամ Դերմանները՝ կ'ուզեն թէ զմեզ։

«Մեք այժմ կէօք թէվիէ շատ աւելի յառաջ դացած ենք։ Մերվ մերն է։ Թէրքէ և Սարիդ Թիւրքմէնք հպատակ են Զարին։ Մեք հիմա աւելի մօտ ենք Հերադի, քան Բեդրսպուրգ՝ Նարվայի, և եթէ՝ Աֆղանստանայ արեւմտեան սահմանագրուիս։ կարդացէք առթիւ՝ իմաստութեամբ վարուինք և համարձակապէս յայտարարենք Անգլիոյ թէ մեք ենք ճշմարիտ տեարք Կեդրոնական Ասիոյ և թէ չպիտի վարանինք մեր շաւղայ վրայ ընթացող զամէն ոք վանելու, այն ատեն տարտղով լինինք թէ Անգլիա պիտի վհատի, և խոհեմութիւն պիտի համարի բարեկամանալ մեզ հետ, և օգնել մեր աշխարհավարութեան, փոխանակ հակառակելու՝ որպէս ցայժմ։»

Ռուս զրավարին այս չափաւոր հայրենասիրական խորհրդածութիւնները կը ներկայացնենք մեր ընթերցողաց՝ պարզապէս իրրեւ հետաքրքրաշարժ ինչ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կը լսենք թէ այսօրուան դումարերի Բաղ. ժողովոյ մէջ պիտի յուզուի դարձեալ տեղապահական Պուլղարիայի մինչեւ ցարդ յապաղման խնդիրն, և պիտի առաջարկուի դործադրել Թուն ժողովոյ այն որոշումն, որ է պատգամաւորութիւն մը կազմել Բ. Դուռն երթալու և Պուլղարիայի վերջացումը խնդրելու, որպէս զի յառաջիկայ Ս. Ծննդեան տօնական աւուրց մէջ Հայոց Եկեղեցին առանց հոգեւոր գլխի չմնայ։

Երէկ՝ Տարեգլխի առթիւ՝ մայրաքաղաքիս քարոզիչներէն, քահանայներէն, Ազգ. ժողովոյ և Վարչութեան և Թաղ. խորհրդոց անդամներէն և ուրիշ պատուաւոր աղգայիններէ շատեր նախ յերուսաղեմատուն և ապա ի Պատրիարքարան երթալով, իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին Ամեն. Տ. Եսայի Ս. Պատրիարքին և պատրիարքական Տեղապահ Ռուսճուգլեան Դեր. Տ. Դէորդ Ծ. վարդապետին։

Էջմիածին նախարար Վսեմ. Բեռամիկ վաչա, որ Դատական և Կրօնական գործոց նախարարութեան պաշտօնն ևս կը վարէ այժմ, յատուկ պաշտօնատար մը դրկեց ի Պատրիարքարան՝ որ Նորին Վսեմութեան այցեւորումը Դեր. պատրիարքական Տեղապահ Հօր յանձնելով չնորհաւորեց նոր տարին ի դիմաց Վսեմ. Նախարարին։

Նմանապէս մայրաքաղաքիս Պարսից հիւպատոսը Պատրիարքարան երթալով շնորհաւորեց նոր տարին ի դիմաց պարսկական դեսպան Վսեմ. Մոհսին Խանի։ Այս երկու բարձրատիճան պաշտօնատարք արժանավայել պատուով ընդունուեցան Պատրիարքական Դեր. Տեղապահէն։

Անցեալ շաբթու Մուշէն Պատրիարքարան հասած հանրագիր մը, որ բատրագրեալ էր Մշոյ դաշտի, Պուլանդխի, Վարտոյի, Զխուրի և Խնուսի բազմաթիւ քահանայներէ և դիւղապետներէ (բէս), կը խնդրէր որ Ամեն. Տ. Մը կրնայ Սրբազան Խրիմեան վանահայր կարդալ Ս. Կարապետի վանուց։

Շաբաթ օրն ալ Մշոյ վանուց միաբանութենէն երկու հանրագիր հասան ի Պատրիարքարան, և կը ծանուցանէին թէ Միաբանութիւնն՝ երկու կուսակցութեանց բաժնուած՝ երկու ցանկ պատրաստեր են զատ զատ քուէարկութեամբ։

Առաջին կուսակցութիւնն ընդ նախագահութեամբ առաժմեայ վանահայր Բաղանի Յակոբ վարդապետի՝ հետեւեալ եկեղեցականներն ընտրեր է։

Թրիմեան Սրբազան	10 քուէ
Մատթէոս եպիսկոպոս	9 »
Երեմիա եպիսկոպոս	8 »

Միւս կուսակցութիւնն ալ ընդ նախագահութեամբ Շահնազարեան Խորէն վարդապետի, հետեւեալ եկեղեցականներն ընտրեր է։

Դրիդորիս եպիսկ. Ալէքսիճեան	9 քուէ
Արիստակէս » Դերձակեան	8 »
Հմայեակ » Դիմաքսեան	7 »

Զարմանալի կէտ մը սա է որ ընտրողաց ամենք երկու հանրագրոց մէջ եւս ստորագրութիւն ունին, սակայն՝ ըստ մեր կարծեաց՝ Խրիմեան սրբազան ըստ օրինի Հայաստանեաց եկեղեցւոյ ի բաւական՝ արժանի է այդ մեծ վանուց վանահայրութեան, քանի որ նոյն վանքին վրայ եպիսկոպոս ձեռնադրուած է հոգելոյս Տ. Դէորդ կաթողիկոսն, և նոյն վանքին միաբանութիւն ըրած է, մինչդեռ միւս ընտրեալներէն ոչ մին միաբան է նոյն վանուց, և ամենն ալ ուրիշ վիճակներու վրայ եպիսկոպոս ձեռնադրեալ են։

Սահմանադրապէս եւս Խրիմեան սրբազան միայն իր ասունք ունի վանահայր լինելու, քանի որ Միաբանութեան այդ քուէարկութեան մէջ մեծամասնութեան քուէն ստացած է։

Տիվոլի թերթերուն մէջ կը կարդանք։

ԳԵՈՒԶՈՒՆԻՑ մեզ հաղորդում են հետեւեալը։ Նոյեմբերի 23–ին կիւրակի օրը, Վանքաշէն գիւղի հասարակութիւնը կատարեց ի Տէր հանդուցեալ մանուկ գիւղս։ կարդացէք առթիւ՝ իմաստութեամբ վարուինք և համարձակապէս յայտարարենք Անգլիոյ թէ մեք ենք ճշմարիտ տեարք Կեդրոնական Ասիոյ և թէ չպիտի վարանինք մեր շաւղայ վրայ ընթացող զամէն ոք վանելու, այն ատեն տարտղով լինինք թէ Անգլիա պիտի վհատի, և խոհեմութիւն պիտի համարի բարեկամանալ մեզ հետ, և օգնել մեր աշխարհավարութեան, փոխանակ հակառակելու՝ որպէս ցայժմ։»

Ռուս զրավարին այս չափաւոր հայրենասիրական խորհրդածութիւնները կը ներկայացնենք մեր ընթերցողաց՝ պարզապէս իրրեւ հետաքրքրաշարժ ինչ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կը լսենք թէ այսօրուան դումարերի Բաղ. ժողովոյ մէջ պիտի յուզուի դարձեալ տեղապահական Պուլղարիայի խնդիրն, և պիտի առաջարկուի դործադրել Թուն ժողովոյ այն որոշումն, որ է պատգամաւորութիւն մը կազմել Բ. Դուռն երթալու և Պուլղարիայի վերջացումը խնդրելու, որպէս զի յառաջիկայ Ս. Ծննդեան տօնական աւուրց մէջ Հայոց Եկեղեցին առանց հոգեւոր գլխի չմնայ։

Երէկ՝ Տարեգլխի առթիւ՝ մայրաքաղաքիս քարոզիչներէն, քահանայներէն, Ազգ. ժողովոյ և Վարչութեան և Թաղ. խորհրդոց անդամներէն և ուրիշ պատուաւոր աղգայիններէ շատեր նախ յերուսաղեմատուն և ապա ի Պատրիարքարան երթալով, իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին Ամեն. Տ. Եսայի Ս. Պատրիարքին և պատրիարքական Տեղապահ Ռուսճուգլեան Դեր. Տ. Դէորդ Ծ. վարդապետին։

Էջմիածին նախարար Վսեմ. Բեռամիկ վաչա, որ Դատական և Կրօնական գործոց նախարարութեան պաշտօնն ևս կը վարէ այժմ, յատուկ պաշտօնատար մը դրկեց ի Պատրիարքարան՝ որ Նորին Վսեմութեան այցեւորումը Դեր. պատրիարքական Տեղապահ Հօր յանձնելով չնորհաւորեց նոր տարին ի դիմաց Վսեմ. Նախարարին։

Նմանապէս մայրաքաղաքիս Պարսից հիւպատոսը Պատրիարքարան երթալով շնորհաւորեց նոր տարին ի դիմաց պարսկական դեսպան Վսեմ. Մոհսին Խանի։ Այս երկու բարձրատիճան պաշտօնատարք արժանավայել պատուով ընդունուեցան Պատրիարքական Դեր. Տեղապահէն։

Անցեալ շաբթու Մուշէն Պատրիարքարան հասած հանրագիր մը, որ բատրագրեալ էր Մշոյ դաշտի, Պուլանդխի, Վարտոյի, Զխուրի և Խնուսի բազմաթիւ քահանայներէ և դիւղապետներէ (բէս), կը խնդրէր որ Ամեն. Տ. Մը կրնայ Սրբազան Խրիմեան վանահայր կարդալ Ս. Կարապետի վանուց։

Շաբաթ օրն ալ Մշոյ վանուց միաբանութենէն երկու հանրագիր հասան ի Պատրիարքարան, և կը ծանուցանէին թէ Միաբանութիւնն՝ երկու կուսակցութեանց բաժնուած՝ երկու ցանկ պատրաստեր են զատ զատ քուէարկութեամբ։

Առաջին կուսակցութիւնն ընդ նախագահութեամբ առաժմեայ վանահայր Բաղանի Յակոբ վարդապետի՝ հետեւեալ եկեղեցականներն ընտրեր է։

Թրիմեան Սրբազան	10 քուէ
Մատթէոս եպիսկոպոս	9 »
Երեմիա եպիսկոպոս	8 »

Միւս կուսակցութիւնն ալ ընդ նախագահութեամբ Շահնազարեան Խորէն վարդապետի, հետեւեալ եկեղեցականներն ընտրեր է։

Դրիդորիս եպիսկ. Ալէքսիճեան	9 քուէ
Արիստակէս » Դերձակեան	8 »
Հմայեակ » Դիմաքսեան	7 »

Զարմանալի կէտ մը սա է որ ընտրողաց ամենք երկու հանրագրոց մէջ եւս ստորագրութիւն ունին, սակայն՝ ըստ մեր կարծեաց՝ Խրիմեան սրբազան ըստ օրինի Հայաստանեաց եկեղեցւոյ ի բաւական՝ արժանի է այդ մեծ վանուց վանահայրութեան, քանի որ նոյն վանքին վրայ եպիսկոպոս ձեռնադրուած է հոգելոյս Տ. Դէորդ կաթողիկոսն, և նոյն վանքին միաբանութիւն ըրած է, մինչդեռ միւս ընտրեալներէն ոչ մին միաբան է նոյն վանուց, և ամենն ալ ուրիշ վիճակներու վրայ եպիսկոպոս ձեռնադրեալ են։

Սահմանադրապէս եւս Խրիմեան սրբազան միայն իր ասունք ունի վանահայր լինելու, քանի որ Միաբանութեան այդ քուէարկութեան մէջ մեծամասնութեան քուէն ստացած է։

Տիվոլի թերթերուն մէջ կը կարդանք։

ԳԵՈՒԶՈՒՆԻՑ մեզ հաղորդում են հետեւեալը։ Նոյեմբերի 23–ին կիւրակի օրը, Վանքաշէն գիւղի հասարակութիւնը կատարեց ի Տէր հանդուցեալ մանուկ գիւղս։ կարդացէք առթիւ՝ իմաստութեամբ վարուինք և համարձակապէս յայտարարենք Անգլիոյ թէ մեք ենք ճշմարիտ տեարք Կեդրոնական Ասիոյ և թէ չպիտի վարանինք մեր շաւղայ վրայ ընթացող զամէն ոք վանելու, այն ատեն տարտղով լինինք թէ Անգլիա պիտի վհատի, և խոհեմութիւն պիտի համարի բարեկամանալ մեզ հետ, և օգնել մեր աշխարհավարութեան, փոխանակ հակառակելու՝ որպէս ցայժմ։»

Ռուս զրավարին այս չափաւոր հայրենասիրական խորհրդածութիւնները կը ներկայացնենք մեր ընթերցողաց՝ պարզապէս իրրեւ հետաքրքրաշարժ ինչ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կը լսենք թէ այսօրուան դումարերի Բաղ. ժողովոյ մէջ պիտի յուզուի դարձեալ տեղապահական Պուլղարիայի խնդիրն, և պիտի առաջարկուի դործադրել Թուն ժողովոյ այն որոշումն, որ է պատգամաւորութիւն մը կազմել Բ. Դուռն երթալու և Պուլղարիայի վերջացումը խնդրելու, որպէս զի յառաջիկայ Ս. Ծննդեան տօնական աւուրց մէջ Հայոց Եկեղեցին առանց հոգեւոր գլխի չմնայ։

Երէկ՝ Տարեգլխի առթիւ՝ մայրաքաղաքիս քարոզիչներէն, քահանայներէն, Ազգ. ժողովոյ և Վարչութեան և Թաղ. խորհրդոց անդամներէն և ուրիշ պատուաւոր աղգայիններէ շատեր նախ յերուսաղեմատուն և ապա ի Պատրիարքարան երթալով, իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին Ամեն. Տ. Եսայի Ս. Պատրիարքին և պատրիարքական Տեղապահ Ռուսճուգլեան Դեր. Տ. Դէորդ Ծ. վարդապետին։

Էջմիածին նախարար Վսեմ. Բեռամիկ վաչա, որ Դատական և Կրօնական գործոց նախարարութեան պաշտօնն ևս կը վարէ այժմ, յատուկ պաշտօնատար մը դրկեց ի Պատրիարքարան՝ որ Նորին Վսեմութեան այցեւորումը Դեր. պատրիարքական Տեղապահ Հօր յանձնելով չնորհաւորեց նոր տարին ի դիմաց Վսեմ. Նախարարին։

Նմանապէս մայրաքաղաքիս Պարսից հիւպատոսը Պատրիարքարան երթալով շնորհաւորեց նոր տարին ի դիմաց պարսկական դեսպան Վսեմ. Մոհսին Խանի։ Այս երկու բարձրատիճան պաշտօնատարք արժանավայել պատուով ընդունուեցան Պատրիարքական Դեր. Տեղապահէն։

Անցեալ շաբթու Մուշէն Պատրիարքարան հասած հանրագիր մը, որ բատրագրեալ էր Մշոյ դաշտի, Պուլանդխի, Վարտոյի, Զխուրի և Խնուսի բազմաթիւ քահանայներէ և դիւղապետներէ (բէս), կը խնդրէր որ Ամեն. Տ. Մը կրնայ Սրբազան Խրիմեան վանահայր կարդալ Ս. Կարապետի վանուց։

Շաբաթ օրն ալ Մշոյ վանուց միաբանութենէն երկու հանրագիր հասան ի Պատրիարքարան, և կը ծանուցանէին թէ Միաբանութիւնն՝ երկու կուսակցութեանց բաժնուած՝ երկու ցանկ պատրաստեր են զատ զատ քուէարկութեամբ։

Առաջին կուսակցութիւնն ընդ նախագահութեամբ առաժմեայ վանահայր Բաղանի Յակոբ վարդապետի՝ հետեւեալ եկեղեցականներն ընտրեր է։

Թրիմեան Սրբազան	10 քուէ
Մատթէոս եպիսկոպոս	9 »
Երեմիա եպիսկոպոս	8 »

Միւս կուսակցութիւնն ալ ընդ նախագահութեամբ Շահնազարեան Խորէն վարդապետի, հետեւեալ եկեղեցականներն ընտրեր է։

Դրիդորիս եպիսկ. Ալէքսիճեան	9 քուէ
Արիստակէս » Դերձակեան	8 »
Հմայեակ » Դիմաքսեան	7 »

Զարմանալի կէտ մը սա է որ ընտրողաց ամենք երկու հանրագրոց մէջ եւս ստորագրութիւն ունին, սակայն՝ ըստ մեր կարծեաց՝ Խրիմեան սրբազան ըստ օրինի Հայաստանեաց եկեղեցւոյ ի բաւական՝ արժանի է այդ մեծ վանուց վանահայրութեան, քանի որ նոյն վանքին վրայ եպիսկոպոս ձեռնադրուած է հոգելոյս Տ. Դէորդ կաթողիկոսն, և նոյն վանքին միաբանութիւն ըրած է, մինչդեռ միւս ընտրեալներէն ոչ մին միաբան է նոյն վանուց, և ամենն ալ ուրիշ վիճակներու վրայ եպիսկոպոս ձեռնադրեալ են։

Սահմանադրապէս եւս Խրիմեան սրբազան միայն իր ասունք ունի վանահայր լինելու, քանի որ Միաբանութեան այդ քուէարկութեան մէջ մեծամասնութեան քուէն ստացած է։

Տիվոլի թերթերուն մէջ կը կարդանք։

ԳԵՈՒԶՈՒՆԻՑ մեզ հաղորդում են հետեւեալը։ Նոյեմբերի 23–ին կիւրակի օրը, Վանքաշէն գիւղի հասարակութիւնը կատարեց ի Տէր հանդուցեալ

(*)։ Անգլիոյ դէմ Սոպոլոֆ զրավարին այս կծու և ըստ մեծի մասին անիրաւ խօսքերը կը թարգմանենք նոյն իսկ թերթէն։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅՈՑ

Շնորհակալութեամբ կը ծանուցանենք թէ հետեւեալ գրական նուիրատուութիւնք եղած են Հայոց Միացեալ Ընկերութեան։

Գրք։

Տ. Դարեգին Ծ. Վարդապետ Սրուանձտեանցէ «Համով–Հոտով»։	5
Վսեմ. Ասպետ Ատուռ ծատուր Զուռնէ էֆէնտիէ «Համով–Հոտով»։	5
Մեծ. Միրզաբէգեան Մանուէլ էֆէնտիէ «Նկարագրական ուղեւորութիւն ի Հայաստան և դաւառս Արեւելեան Տաճկաստանի»։	3
Մեծ. Աբգանդեան Մհերան էֆէնտիէ «Գրագիտութիւն Տեսական և Գործնական» (2 հատոր և 1 բանալի)։	1
Մեծ. Ալլահվէրտեան Յակոբ էֆէնտիէ «Ուլնիա կամ Զէյթուն»։	10
Մեծ. Ա. Մ. Գասպարեան էֆէնտիէ «Կիւլտէպէի Ամար–Փունջ Երգոց»։	10
Մեծ. Աբրիկան Մհերան էֆէնտիէ «Լէթայիֆը Ամար–Գեղեցիկ Գրուածք» (մասն Ա.։	2
«Առաջնորդ Ուղղագրութեան Օսմանեան լեզուի» մասն Ա.։	1

Կ. Պոլիս, 18/30 դեկտ. 1884

Ի դիմաց Հայոց Միացեալ Ընկ.

Տնօրէն Ժողովոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Գ. Զոհրաբ Գ. Յ. Յովսէփեան

Կ. Պոլիս, 26 դեկտ. 1884

Ղալաթիա, Կէօչէ–Օղլու խան

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Պ. ԼԶԳԱՐԱՆԻ ԾԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՅՈՐԹԻՒՆԻ ՏԻՒ ՊՈՒԱԿՈՊԻ

ԹԱՐԳՄ. Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

Իւթիւճեան Կարապետ էֆէնտիի ընտիր թարգմանութեամբ Արեւելքի մէջ իրրեւ թերթօն հրատարակեալ այս հետաքրքրաշարժ և միանգամայն հրահանգիչ վէպին առաջին և երկրորդ հատորները կազմուած կը վաճառուին մայրաքաղաքիս ամեն հայ գրավաճառաց քով, և կանուրիին գլուխը Ջրավաճառ Պողոս և Յակոբ աղաներու խանութները։ Գին 5 ղրուշ։

Նոյն տեղերը կը վաճառուին նաեւ Կ. Ս. Իւթիւճեան էֆէնտիի հետեւեալ թարգմանութիւնք։

ԹԱՓ. ՀՐԵՆՑ Բ. տարգրութիւն պատերազմ Ա. հատոր։	գին ղրշ	30
ՅԵՐԿՐԻ ԻՂԻՍԻՆ	» »	7 1/2
ՄԱՐԳԻԶՈՒՀԻ	» »	7 1/2
ԸՆՏԱՆԵՔՈՒՐԿ 2 հատոր	» »	15
ԿԱՐՄԻՐ ՄԱՐՈՅՈՅ ԵՐԳՈՒՄԸ 2 հատոր	» »	12
ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԵՐ ՓԱՐԻԶԻ	» »	6

Կը խնդրուի մեր բոլոր թղթակիցներէն որ առ ի հրատարակութիւն ղրկած իրենց նամակները թղթին մէկ երեսին վրայ միայն գրեն։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուոյնշան տրուեցաւ Դարատաղի գործակատարին քարտուղար Պ. Նիքօլա Բէ. սիաքիի։

Վեհ. Սուլթան Սպանիոյ աղետալի երկրաշարժէն զգածեալ, բարեհաճեցաւ իւր անձնական դանձէն 300 Օսմ. ոսկի նուիրել մայրաքաղաքիս սպանիական դեսպան Քոէլլոյ կոմսին միջոցաւ։

Ն. Վեհափառութիւնն իւր այս պարգեւին հետ միանգամայն նամակ մը ղրկած է, որով իւր ցաւակցութիւնը կը յայտնէ այդ դառնաղէտ արկածին վրայ։

Կրսուի թէ Դարատաղի կառավարութիւնը մտադիր է իւր Կ. Պոլսոյ գործակատարութիւնն երկրորդ կարգի դեսպանութեան վերածել, և այժմեան գործակատար Պ. Վռ. Յովհէն այդ պաշտօնով Կ. Պոլիս ղրկել յառաջիկայ դարնան։

Հրէից բարեւնպաստ երկուշաբթի օրը Դատական և Կրօնական գործոց պաշտօնատունն երթալով տեսակցեցաւ Էջմիածնի նախարար Բեռամիկ վաչայի հետ որ հասան Ցէհմի փաշայի պաշտօնն ևս կը վարէ առժամապէս։

Թուրքիոյ երկրագործական քննիչք մինչեւ ցարդ երկրագործական նախարարութեան իրաւասութեան ներքեւ կը դտնուին։ Եպարքոսական հրամանաւ՝ յիշեալ քննիչք այսուհետեւ հաշուական դիւանին իրաւասութեան ներքեւ պիտի դտնուին։

Նախընթաց օրը Դրնալը կղզւոյն առջեւ փոքրուեցան այն նոր ծովառուտները՝ զորս ծովային հաղարապետ Տավուտ պէյ հնարած է։

Հանրային կրթութեան վերարերեալ ինչ ինչ խնդրոց վրայ խորհրդակցելու համար Հանրային կրթութեան նախարար Մուսթաֆա փաշայէ և Էջմիածնի նախարար Բեռամիկ փաշայէ և Երմատական նախարար Միխիր փաշայէ բաղկացեալ յանձնախումբ մը կազմուեցաւ, որ երկուշաբթի օր առաջին դումարումն ըրաւ Մէաբիթի պաշտօնատան մէջ։

Բաղաքապետութիւնն և ոստիկանութիւնն են համաձարհուրդ քանդել տուին լուսկիի դործարան մը, որ Բեազրլախանէի կողմերը կառուցուած էր առանց նախապէս կառավարական արտօնութիւն ստանալու։

Կը ծանուցուի թէ վճռաքննիչ ատեանի առեւտրական ճիւղին նախկին անդամ Բիւշրի էֆէնտի ամբաստանիչ ատեանի նախագահ անուանեցաւ։

Ծանիմարքայի թագաւորին որդին Վալտէմար իշխանն առաջիկայ շաբաթ օր մայրաքաղաքս կը հասնի, և սովորական Վեհ. Սուլթանին պիտի ներկայանայ։

Աւստրիական դեսպան Բարիզի կոմսն երեւշաբթի երեկոյ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Մեծ–Եպարքոսին և Արտաքին գործոց նախարարին հետ։

Թէրճէմանը Հաղիդաթ գոհութեամբ կը ծանուցանէ թէ Եւրոպի կողմը զինուորական Բիւշրիէ դպրոցին մօտ նախապատրաստական մասնաւոր դպրոց մը բացուած է ընդ հրամանաւորութեամբ յիշեալ զինուորական դպրոցի տնօրէնին։

Փարիզի «Ֆանֆուար տէ՛սօրնթ» դրամատան տնօրէն Պ. Տէնիֆէր Բոշրոյ, որ եկած օրէն յայտնած էր արդէն թէ իւր ծանր դրամունք չէին ներեր իրեն յունուար 3/15 էն անդին մնալ ի Կ. Պոլիս, երէկ Վառնայի ճանրով Փարիզ ուղեւորեցաւ։

Ալէքսանդրիայէն կը ծանուցուի թէ Եդիպտական կառավարութիւնն որոշեր է ծովային դործոց նախարարութիւնը ջնջել։ Ալէքսանդրիոյ և Բուր–Սայիտի նաւարանին ու ռազմանաւուց վերատեսչութիւնն յանձնուեր է Մորիս փաշայի։ Իսկ Սուէյզի և Կարմիր–Ծովու եդիպտական նաւուց վերատեսչութիւնն յանձնուեր է Խալիլ էֆէնտիի։ Ընկերութեան տնօրէն Հալիքն պէյ։

Սատէթ լրագիրը կիմանայ թէ Սատնայի դաւառին մէջ Խաս դաւառակի կառավարիչ Սպատիւ Դատիր էֆէնտի ըստ հաճոյս կը վարէ իւր պաշտօնն առանց ուշադրութեան։ Ցիշեալ կառավարիչը տասանորդի և այլ տրոց հաշուէն կառավարութեան հետ գործ ունեցող անձանց դոյգերն ոտն գնով կը վաճառէ եղեր, առանց կանխաւ հաշիւներն օրինաւորապէս քննելու և անոնց պարտատէր լինելն հաստատելու։

Սատէթի կը ծանուցանէ թէ Բալէ որ Բրիսթալի և Բանքորտիայի մէջ ժամանակէ մ'ի վեր արդիւնաւորած բալէ անուն բազդախաղն այս օրերս Նորէն երեւան ելած լինելով, հանրակ մ'անց եալ գիշեր հարիւր ոսկի կորսնցուցեր է։

Սպարապետ Օսման փաշայի հրամանաւ Օսմանեան սպայից և զինուորաց բոլորովին արդիւնաւեցաւ Բերայի երգեցիկ սքեմարանները և նմանօրինակ զբօսատուններն յանձնել։

Հեռագրաց և թղթատարութեանց տնօրէն Իզզէթ էֆէնտիի հիւանդութիւնը վերատին ուստակցած լինելով, Ն. Վեհմութիւնը դարձեալ անկողնոյ կը ծառայէ։ Տոքթ. Ֆերոնան պէյ, Խուրասանճեան էֆէնտի և Տոքթ. Միւհլիք բժշկական խորհրդակցութիւն մ'ընին երէկ։

Իտալիոյ դեսպան Բորդի կոմսն յունուարի վերջերն արձակուրդ պիտի ըստանայ, և Իտալիա պիտի երթայ։

Բաղէշի կուսակալ Ֆէյրրի փաշա կը հեռագրէ թէ Կինեի դաւառին մէջ Պատեկանի և Սիրվանի կողմերն ասպատակութիւններ ընդ հաճակաւոր աւազակապետ Եագուպի եղբայրն եւս հանդերձ քանի մը մեզակիցներով ձերբակալուած է։ Եագուպ արդէն ըստանուած էր։

Մաքսատան դէտերէն Հիւսէյն էֆէնտի և նաւավար Խալիլ և քանի մը ընկերներ, որք Կէրէ շոգենաւով Յունաստանէն բերուած բէնզինէներուն մաքսանենդութեամբ ցամաք հանուելուն դիւրութիւն ընծայած էին կաշառքով, ձերբակալուելով հարցաքննուեցան, և յանցաւոր դատուեցան։ Հարցաքննիչ դատաւորն այս գործին վերաբերեալ թուղթերն եղեռնադատ ատենի ընդհանուր դատախազին յանձնեց։

Նախընթաց դիշեր Սամաթիայի նաւավար Խալիլ ուսի ընկերներով ձկնորսութեան ելած էր, երբ նաւակը սատիկ փոթորկի մը բռնուելով չրջեցաւ։ Ոստիկանութեան քոմիսէր Հիւսնի էֆէնտի տեսնելով այս դէպքն, անմիջապէս օգնութեան հասաւ, և յաջողցաւ ընկղմելոց ամենքն ալ ազատել։

Նախարդ Շէյխ–իւլ–Իսլամ Խայրուլլահ էֆէնտին Գարուչէշմէի ծովեղերեայ ընակարանին մէջ նախընթաց օր ցաւալի տեսարան մը տեղի ունեցաւ։ Զգեցուցիր լ'ինչ պատճառաւ, իւր երկու փեսայք, Ասպէտին պէյ և Ալի պէյ, սատիկ կռուի մը բռնուեցան, յորում Ասպէտին պէյի երկու ակռաները կոտրեցան և ուրիշ երկու ակռաները ծանրապէս վնասուեցան։ Ասպէտին պէյն ալ սատկապէս խածնելով վիրաւորեց Ա. ալի պէյին բթամատը։ (Թարէք)

Բերա Տօլաս Տէրէսիի թաղին մէջ որճագործ Դարագաչան անուն անձն առջի օր դանակով մարդ մը վիրաւորեց ծանրապէս և փախաւ։

Տեղական լրագիրք ոմանք անցեալ շաբթու զրոյց մը յիշատակեցին թէ Մախսուսէի ընկերութեան տնօրէն Մէհմէտ փաշա մտադիր է յիշեալ ընկերութեան կեդրոնատեղին ծովային պաշտօնատունը փոխադրել։

Մէհմէտ փաշա նամակ մը գրելով առ Մոնթիթէոր կը հերքէ զայդ լուր՝ որ բոլորովին անհիմն է։

Ցունաց պատրիարքական փոխառնորդ Տ. Ցուլակիմ Էֆիմիպպոս վարդապետը Փիլիպէի առաջնորդ ընտրուած լինելով, յառաջիկայ կիրակի օրն եպիսկոպոսութեան աստիճան պիտի ստանայ Ֆէների Մայր եկեղեցւոյն մէջ, իւր նոր պաշտօնին գլուխն անցնելու համար։

Հալէպի ոստիկանութեան հրամանատար Շահին փաշա, որոյ հանրագաւառական լրագրին առնլով դրած էինք թէ անյայտ եղած է, մայրաքաղաքս հասաւ։ Թուրք լրագիրք Շահին փաշայի նպաստաւոր լեզու մը կը դործածեն, իսկ ձէմիլ փաշայի դէմ ամբաստանութիւններ կը հրատարակեն։

Էմիրկէնի Բիւշրիէ դպրոցին համար ամսական 500 ղրուշ թոշակով

ՏՕՔԹԷՕՐ ՎԱՀՐԱՄ Ց. ԹՈՐԴՈՒՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶՈՒ

Նոր եկած լինելով Փարիզէն, պատիւ ունի ծանուցանել Արդոյ հասարակութեան՝ որ առ այժմ իւր ընդունելութեանց տեղին որոշած է, Իսկիւտար, Սելամիէ, Ս. Խաչ եկեղեցւոյ փողոցը թիւ 1 Ղուլիասեան Նշան էֆէնտիի գեղարանի վրայի տունը՝ ուր իրեն դիմող հիւանդները կընդունի, ամէն օր բացի կիւրակէէն, ժամը 7 էն մինչեւ 9, ուրբաթ օրերը ձրի լինելու պայմանաւ։

Վիրաբուժական և ծննդաբերական պարագայներու մէջ նաեւ գործելու պատրաստ է։

ԱԶԴ

Դրիգոր էֆ. Մնացականեան և Գալուստ էֆ. Գուլումճեան, փաստաբանք վկայեալ Փարիզու իրաւագիտական Համալսարանէն, հաստատած են իրենց գրասենեակն ի թիւ 7. 8. Իզմիրի օղլու խան Ղալաթիա։

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Ի ՆՊԱՍՏ ՏԻՐԱՆԱՑԱԿԱՆ ՌԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Կը խնդրուի մեզմէ ծանուցանել թէ օրն բարենպատակ հաստատութեան ի Նպաստ տրուելիք պարահանդէսն, որ տեղի պիտի ունենար յառաջիկայ հինգշաբթի, 15 յունուար (Ն. Տ.) յետաձգուած է յունուար 17/29, յաջորդ հինգշաբթին։ 2—3

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՆ ՀԱՎԱՍ

ՎԱԼԷՏԻՄԱՐ ԻԾԵԱՆԸ

Ա.թէնք, 12 յունվ.

Տանիմարքայի գահաժառանգ Վալդեմար իշխանն այս կէս գիշերին մեկնեցաւ ի Կոպենհակ։

ԼՈՒՎՈՒԹԻՆԸ Ի ԲԱՄՊՈՒՃ

Փարիզ, 12 յունվ.

Սայկոնէն հեռագիրս կը ծանուցանէ թէ Բամպոճի մէջ խռովութիւնը ծագեր են Նոբոտոմիթագաւորին եղբօր ապստամբութեան պատճառաւ, որ Փրանսական բերդին վրայ յարձակեր է։

Սայկոնի կառավարիչն օգնութիւններ ղրկեր է իւնոմ-Բէէնէ։

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ԾԵՐԱԿՈՑՑ

Մատրիտ, 13 յունվ.

Մերակոյսը՝ նախարարութեան վրայ վստահութիւն քուէարկեց։

ՊՈՐԷԱՑԻ ԹԷՆԴԻՐԸ

Լոնդրա, 13 յունվ.

Թայմզ՝ Ճարոնէն եկած հեռագրէ մ'առնելով կը հաւատայ թէ Քորէայի գործը կարգադրուելիք է։

ԹՂԹԱԴՐՄԱՑ ԲՈՆԻ ԸՆԹԱՑԻՔԸ

Ա.թէնք, 13 յունվ.

Թղթատարաց բոնի ընթացքին ընդունի, որ արդէն կ'սպասուէր, դոհունակութեամբ ընդունուեցաւ։

ՍՈՒԷՑԻ ՋՐԱՆՑ

Խանայիկա, 11 յունվար

Ցուսնոր 1էն մինչեւ 10 Սուէյի Ջրանցքէն անցնող նաւուց թիւն է 84 և տասնօրեայ հասոյթն 1,540,000 Ֆրանք։

ԱԺԱՆՆ ՌՈՒԹԻԷՐ

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ

Ա.թէնք, 12 յունվար

Իտալիայէն եկող չոգենաւք երեքօրեայ քարանթինայի պիտի ենթարկին։

Թղթատարաց բոնի ընթացքը ընդող աքսայական հրամանագրին այսօր հրատարակեցաւ, և կը հրամայէ որ այդ հրամանագիր յառաջիկայ կիրակիէն սկսեալ դադարի։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 2 Յունվար

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԿԱՐՈՅ

ամիս Լոնդրայի վրայ (պանքայի)	.....	110 3/8
3 » » » (վճռական)	.....	110
3 » Բարիզ » (պանքայի)	.....	22 87 1/2
» » » (վճռական)	.....	22 95

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Օսմանեան Բօնիսպիտակ

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	դհկ.	—
Պօրսային գոցուածէն վերջը	»	—
Բէրայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	8 36
Բարձրագոյն դին	»	8 37
Նուազագոյն	»	8 36
Կէս օրին	»	8 37
Իւնիֆիէ եգիպտական (Գ. Կ.)		— —
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ		— —
Բէրայի մէջ		— —
Այս առաւ. բացուեցաւ Գ. Կ.		71 20
Կէս օրին		71 20
Հէվալէթիզ		70
Բէլոր գոնսոլիտի		19
» իւնիֆիէի		4 1/2
Փոխառութիւն 1863	Ֆր.	72
» 1865	» »	56 25
» 1869	» »	49
» 1873	» »	43 50
Գոն ամիւ Թրէզոր	Անգլ. Լ.	20 25
Բանքէրի երկաթուղի	Ֆր.	45 50
Ծպէկկոտոն տը Բրիօրիթէ	»	—
Բամպէռուզի Լաւրիօմի	»	68

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄԻՆ

Ռօսիկիթ ժէնէրալ	Անգլ. Լ.	3 20
Քրէտի ժէնէրալ (Գ. Կ.)	Օսմ. Լ.	6 30
Գոնք տը Գոնս	»	5 04
Սօս. Շոսիէ է վոլէօր	Օսմ. Լ.	3 10
Թրամուէյ	» »	265

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	դրշ.	100
20 Ֆրանքեայ	»	87 25
Անգլիական ոսկի	»	110 20
Ռշլ Իմպերիալ	»	90 08
Քէրմիզ	»	51 15
Ռուպլի թղթադրամ	»	8 70
» արծաթ	»	89 10
Ֆիորին	»	9 2
Մէէ. արծ. (տարբ.)	»	108 38
Վենոյոց	»	102 35
Հինգոյոց	»	102 35
Մէքմարիք	»	99
Պրնեռ	»	780
Թղթադրամ	»	3500

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 12 Յունվար ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Ֆրգ. քսնսոլիտ գոցուեցաւ		99 13/16
Ամն. բացուեցաւ		15 7/8
» » գոցուեցաւ		15 13/16
Օսմն. փոխառութիւն 1865		11 1/8
» » 1869		9 7/8
» » 1871		68 1/2
» » 1872		19
» » 1873		8 5/8
Փոխառութիւն 1877		81 1/2
Պանք Օթոման		13 7/8
Ռուսական փոխառ. 73 (գ. կ.)		96
Եգիպտական միացեալ. (Իւնիֆիէ)		64 5/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)		88 1/4
Տպրա Սանիէ		62 5/4
Տօսմանիալ (փոխառ. Բօշիլա)		88
Հունգարական պարտատոմսագիր 1877		—
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		—

Վիէննա, 12 Յունվար ժամ 10 վ. 30 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ		124 15
Ռոմանեան երկաթուղի		21

Բարիզ, 12 Յունվար ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 4 1/2 %	դրամ	109 65
» » 3 %	դրամ	79 65
Օսմանեան քսնսոլիտ բացուեցաւ		15 95
» » գոցուեցաւ (գ. կ.)		16
» » 1865		55
» » 1869		49
» » 1873		43
Օսմանեան երկաթուղի		11 50
» Բէյճի բաժնեթուղթք		512 50
Պանք Օթոման		599 37 1/2
Գրէտի Լիոնէ		528 75
» Ֆոնսիէ (գ. կ.)		1325
Բաժնետոմս Լիոնի (գուբ. կար.)		1250
Սուէզի ջրանցք		1845
Ռուսական 5 % 1877ի (գ. կ.)		98 3/4
Իտալական Ռանթի (գ. կ.)		97 32 1/2
Եգիպտական միացեալ գոց		328 75
Սպանիական (արտաքին) (գ. կ.)		59 7/8
Բրիօրիթէ Թիւրք		390
5% Հելլենական (գ. կ.)		318 75
Հէ.ք Լոնտրայի վրայ		25 33

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Յունվար 12 ժ. 10, վ. 45

Ֆրանս. Ռանթի, 4 1/2 %		109 57 1/2
Օսմանեան »		
Եգիպտական միացեալ		325

ՄԵՏԵՈՐԱԲԱՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ Ի ԲԵՐԼԻՆ

13 Յունվար (Ն. Տ.)

		Ժ.	Վ.
Ցագումն արեգական (Առերեւոյթ)		7	254
Մուտք » »		4	545
Կէս օր (Միջին ժամով)	12 ժ.	19	426
Կէս օր (ժամ ըստ Տաճկաց)		6	598
Ցագումն Լուսնի (Առերեւոյթ)		Ե.	5 35
Մուտք » »		Ա.	3 34

Երեւումն Լուսնի Ն. Լ. Յունվար 16 ին Առաւօտեան ժամ 10. 33 ին

Հէրդվիմեթ.

Ցանրաչափ (Ցովու երես)	759	4
Ջերմաչափ	5	7
Նուազագոյն ատիճան	4	6
Բարձրագոյն »	8	7
Խոնաւութիւն %	79	

Բարձրութիւն անձրեւի 36 ժամու միջոցին հոլովորդ ամսոյ.... 3 8

Ուղղութիւն հողմոյ. — Հարաւային արեւելեան տկար։

ՑՈՒՆՈՒԱՐ 12Ի ՎԻՃԱԿԸ

Փոթորիկ ի Մէկերկրական և Յագրիական, որ կ'ազդեսոյ մեր կողմերն եւս յետեւեան գալ։

ԱՐԴԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ԴԷՈՐԳԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ

Դէորգեան ճեմարանը՝ ինչպէս յայտնի է՝ ընդունուած է Հայ ազգի, մանաւանդ Հայաստանցւոց կողմից իբր սուրբ տաճար, որ պարտ է մատակարարելու իւր ազգին մնուդ, կանգուն պահելու նորու ազգութիւնն ու կրօնն և լցուցանելու ուսման բոլոր պէտքերն և հոգերը։

Բայց վերջին խառնակութիւններից սկսած, որը պատահեց 1883 թուին, նոյեմբերի 17ին ժամը մօտ 5½ին (ռուսական) սկսում է կորցնել իւր նախկին նշանակութիւնը ազգութեան առաջ։

Այժմ նա գտնվում է գիտական և քաղաքական (ինչպէս անուանում է իրեն) ճանչցուած Գրիգոր Ս. Ազատիրեանցի և նորա օգնական կուսակցակ Հ. Ղեւոնդիսի իշխանութեան տակ։ Այդ երկու անձինքներից առաջինն է կասկածոտ (մինչդեռ ինքն է կասկածելի) և անվստահ. իսկ երկրորդը՝ ինչպէս առածն ասում է՝ «դրսից քահանայ ներսից սատանայ»։ բայց պէտք է ասած որ շատ լաւ են գտել միմեանց։

Ս. Տեսուչը «Հայր» անուանուելով (ինչպէս ինքն ասում է) լինելով դիւրահաւատ մարդ, լսում է իւր սիրելի վերակացուի... ամենայն քստ և փոփոխակ պատմութիւններին և գրգռուելով վերին ատիճան, ինչպէս հարած պիտուր, չորս ոտով վազելով գընում է ամենատանեալ աչակերտի մօտ, բայց է անում իւր օրհնեալ բերանը և ասում. «Վա՛յ մարդկային կոպիկ, օրանկ-օթանկ...(՞՞՞)» Մինչ հանդուցեալ հայրապետը կապիկների համար բայ արել այն սուրբ տաճարը, որի մէջ ծառայում ես... մինչ կապիկնե՞ր են բնակում այն ճեմարանում ուր դու իշխում ես...

Դու քո որդուն (ինչպէս որ կոչում ես) օրանկ-օթանկ ես անուանում. եթէ որդին օրանկ-օթանկ է, հայրը ինչ կը լինի. ո՛վ ընթերցողներ, ձեզ եմ հարցնում.... իսկ Հ. Ղեւոնդիսը իւր Ս. Տեսչի ամենայն հարցուփորձերին պատասխանում է «այո՛, Ս. Հայր, այնպէս է». բայց երբէք պէտք չէ զարմանալ որովհետեւ աղուէսի վկան իր պոչն է։

Ա.ինքան ցաւը է Հ. Ղեւոնդիսը որ աշակերտների տատին հազար ու մի ձեւեր տալով և փոփոխելով, պատմում է Տեսչին և գժտութիւններ է յառաջացնում։

Եւ վերջապէս Դէորգեան ճեմարանը դանվում է այսօր այն դրութեան մէջ, որ հարկաւոր է մի կայծ եւ նորան ոչնչացնելու համար և անպատճառ այդ կայծը, այն է խառնակութիւնը տեղի կ'ունենայ Հ. Ղեւոնդիսի և ո՛չ Ս. Ազատիրեանցի պատճառաւ, եթէ Ս. Մինոգը ուշք չի դարձնէ նորա թոյլ և անկարգ կառավարութեան...։

ԲԱՐԵԿԱՄ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Բաղմաթիւ փաստեր կը հաստատեն թէ մասնաւոր հոգատարց անտեսական վիճակը շատ խղճալի դրութեան մէջ է ի Ռուսիա. կալուածներու մեծ մասը մերկ հողեր կը ներկայացնեն առանց գործիքներու և անասնոց. գործադրուած միջոցութիւնն ալ նահապետական է։ Մ'իւս կողմանէ հողատարց մեծամասնութիւնը գրամի կարօտութեամբ չափազանց կը նեղուի և նիւթական միջոցէ զուրկ լինելով իւր անտեսական անկախութիւնը պահպանելու անկարող է. ուստի այս նեղութիւններէն ազատելու միակ հնարքը իրենց կալուածները վարձու տալուն մէջ կը գտնեն. իսկ վարձու տալը հողն հնապատական կերպով չհագործման դրութեան աւելի եւս կը նպաստէ. որովհետեւ վարձողը ամենակարճ ժամանակամիջոցի համար հողին տէրը լինելով չի գնահատեր զայն, այլ մաքսախն նման կը յարձակի կալուածքին վրայ, և մերկացնելով զայն ու ծծելով հողի բոլոր հիմը, մէկ կողմ կը նետէ որպէս անպիտան առարկայ։

Երկրագործական դրամատունը մեզ բնաւ օգուտ չտալէ զատ, ահագին պարտք դրին մեր վրայ. այդ պարտքը այսօր 384,000,000 ռուբլի ահագին գումարն հասած է։ (Օդեսայի Վեստնիկ)

Սիպերիոյ մէջ ինչպէս հողատիրութեան խնդիրը, նոյնպէս և տեղւոյն բնակչաց վրայ հողերու բոլորովին անկարգ բաժանումն առանձին ուշադրութիւն կը գրաւէ։ Գիւղացիներէն ամենց մարդ գլուխ հաշիւ 2–7 դեսեատին հող կ'ինայ, մինչդեռ միւսներուն մարդ գլուխ հազար դեսեատինէն աւելի կ'ինայ. այս անկանոն բաժանման պատճառը այն է որ յառաջագոյն նորեկ գաղթականը իւր ուզածին չափ հող իւրացուցած է։ (Մէէր)

Ռուսիոյ մամլային տեսչութիւնը այժմ կ'զբաղի նոր օրէնքներ ուսումնասիրելով մամլատանց այնպիսի ապրանքներու վաճառման համար, որոց մաքը որոշեալ պայմանաժամուն չվճարուիր, կամ որոց տէրերը քիչ մաքս վճարելու նպատակաւ իրենց բուն արժէքէն աւելի քիչ կը գնահատեն և այդ պատճառաւ մաքսային վարչութիւնը վճառքն իրեն կը պահէ։ Այսոր հետ միասին որոշած է մամլատանց մէջ կարտուած կամ վնասուած վաճառքներու վնասուց հատուցման նոր եղանակ մը սահմանել՝ վաճառատերց գոհացումն տալու համար։

—Մայրաքաղաքի լրագրաց նախագահ՝ Եկատերինոսլաւլիէն դէպ ի Սիպերիա հատատուելիք երկաթուղւոյ շինութեան հարցը որոշուած է առժամանակ մի յետաձգել՝ երկրի տնտեսական վիճակի թոյլ զարգացման պատճառաւ։

—Թաշքէնտէն մեզ կը հեռագրեն դեկտ. 20 թուականաւ թէ ռուսս-մահմեդական առաջին դպրոցը բացուեցաւ. արդէն 41 ուսանողներ կան, ամենքը պատուաւոր Իսլամաց որդիք. որոշուած է նմանօրինակ դպրոցներ բանալ Կոբամինսկի գաւառի Մահմեդականաց մէջ։

Նոյնպէս Թաշքէնտէն կը հեռագրեն թէ՝ 300 դէսեատինէ աւելի տարածութեան վրայ Պետրովսկի գաւառի անապատին մէջ ծառեր տնկուած են, անապատը անտառով ծածկելու համար։

—Մեզ կը գրեն որ Բոռնէ Մէլ թերթի յառաջիկայ յունուարի համարներու մէջ Տոլոգոյ կոմսի մի նոր հեղինակութիւնը պիտի հրատարակուի։

—Դեկտ. 14 թուալ Բեդրոպաւլիէն մեզ կը գրեն որ թէ՝ ընտանեկան, թէ՝ բարեկամական շրջանակներու և թէ՝ զանազան ազգային ոյլասեռ ամբոխներու մէջ խօսակցութեան նիւթերը դաղութեան, սպանութեան, դատապարտութեան և այլ այսպիսի բաներու վրայ են։ Սպանութեան դէպքերը մին միւսին կը յաջորդեն։

—Աբքանկէլի նահանգէն մեզ կը գրեն, որ գիշեր մը «անյայտ պատճառաւ» բռնկեցաւ Կոժէբսկի վանքը. բայց երբ կրցան շուտով հրդեհը մարել երեւցաւ որ եկեղեցւոյ դրամարկղը կատարած և մէջի բոլոր դրամները անյայտացած էին։ Ակէ յայտնի եղաւ որ ի՛նչնպատակաւ կրակ տրուած է եկեղեցւոյ։ Վանքի միաբանութիւնը յանցաւոր դատեց վանահայրն և գանձապետը և խստագոյն ենթարկեց զանոնք. ոստիկանական քննութենէ վերջ յայտնի եղաւ որ միաբանութիւնը սխալած է, և յանցաւորները ո՛չ թէ վանահայրը կամ գանձապետն են, այլ միաբանութեան անդամներէն են, որոց մեղ գտնուած են բոլոր գողցուած առարկաները, և մինչեւ անդամ վանահօր 3,000 ռուբլի սեփականութիւնը։

Այդ վանքի հաղուեստամարաց նայելով, վանքի տակն մի վարդապետը 9 ամսուայ մէջ 1066 ⅔ օխա հաց է կերած և 13 ⅓ օխա թէյ է դործածած. ըստ է մէկ օրուան մէջ մէկ վարդապետ 400 օխա հաց կ'ուտէ, ⅔ օխա ալ թէյ կը գործածէ։

—Բանտային գլխաւոր վարչութիւնը մեծ ուշադրութիւն կը դարձնէ բանտերու մէջ արհեստ տարածելու մասին։ Վերջի տարիներս քանի մը բանտերու մէջ ո՛չ միայն պետական այլ և մասնաւոր անհատներու շատ մի արհեստանոցներ հաստատուած են, ուր բանտարկեալները կ'աշխատին. արհեստը մեծ յառաջդիմութիւն կ'ընէ այդ աբհեստանոցներու մէջ։

—Մոսկուայի մէջ չբաւականութիւնը հետզհետէ աւելի և աւելի կը բազմապատկի. տարուր ճշմարտութիւն մ'է որ մուրացկանութիւնն ընող չբաւականները ո՛չ միայն աղքատ, անօգնական ծերեր, երեխաներ են, այլ սոցա մէջ կան գործաւորներ որոնք շատ օրեր գործ չգտնելով կը մուրան։

(Բոռսէ Կոռրէր)

Ռուսաց Կայսերական Աշխարհագրական ընկերութեան վերջին նիստերէն մէյն մէջ, ընկերութեան գործադիր անդամ Բելիմովսկի իւր դեպի Միջին Ասիա կէդրոնական ճանապարհը քննելու համար ըրած ուղեւորութեան մասին խօսելով, կ'ըսէ որ այդ ճանապարհը ամենէն կարճ է, բայց մինչեւ վերջին ժամանակներս բոլորովին անյարմար և համարեա անանցանելի կը համարուէր։ Ապա, համեմատելով Միջին Ասիա տանող միւս ճանապարհաց հետ, ամենէն օգտակարը կը համարի և այդ ճանապարհը բարւոքելու համար ուղեւորը հետեւեալ առաջարկները կընէ. պէտք է 1) Ատարխանէն մինչեւ Յեսուրեվիչ ծոցը կանոնաւոր խարուղիներ շինել կասպից ծովու եղերքով. 2) Երկու մեծ փարոսներ հաստատել. 3) Բարէ նաւահանգիստ շինել. 4) Ռուսա-Ուրտի վրայ թղթատարական վարչութիւն հաստատել. 5) Նաւադնացութիւն Ամուսարիայի վրայով. 6) Ամուսարիայէն դեպի Խիվա աւազուտ մասին վրայ կառուցի շինել։

—Օտէսայէն կը գրեն. Բագուի և Կաբանի նաւթային աղբիւրներու նըշանակութիւնը հետզհետէ կը մեծնայ։ Ռուսական չոգենաւային ընկերութիւնը նորանոր միջոցներ կը խորհի նաւթ Բագուէն Օռէսա փոխադրելու համար. ընկերութիւնը որոշած է իւր շոգենաւերէն մի քանին միայն նաւթ փոխադրելու համար յատկացնել։ Բագուի նաւթային արդիւնաբերութիւնը Ռուսիոյ ներքին և արտաքին վաճառականութեան մէջ դամբան դրամ նշանաւոր տեղ կը բռնէ։

(Նովոյէ Վրէմա)

Ռուսական շոգենաւային ընկերութիւնը Զմիւռնիոյ մէջ նաւթային աւազաններ պիտի շինէ Բագուէն նաւթ փոխադրելու համար, որպէս զի անկէ Թուրքիոյ, Յունաստանի և Եգիպտոսի նաւահանգիստները նաւթ մատակարարէ։

(Նովոյէ Աբեմրէմէյ)

Հետեւեալ սրատոյգ և քամիելի պատմութիւնը կը գրեն մեզ. Հրաժարեալ ենթասպայ մը շատ տարիներ առաջ ապօրէն յարաբերութիւն հաստատած էր կնոջ մը հետ և աղջիկ զաւակ մ'ունեցած էր անկէ. վերջէն ենթասպան ամուսնացաւ իւր տարմուհւոյն հետ և ծնած աղջիկն ալ հարազատ համարուեցաւ։ Շատ տարիներ անցնելէն ետքը երբ աղջիկը 18 ամեայ լրանալու եղաւ, մի անդամ այն է 1884ի նոյեմբերի 28ին ենթասպայի կինը կը ներկայանայ Խարքովի ոստիկանութեան և կը յայտարարէ որ իւր աղջիկ ասկէ երեք ամիս առաջ իւր ամուսնէն այսինքն իւր հարազատ հօրմէն երախայ մը ծնած է։ Ենթասպայի աղջիկը հարցաքննուելով՝ հետեւեալ բացատրութիւնը տուաւ. «Անցեալ յունուարի և փետրուարի ամիսներու մէջ իւր մայրը Տ. գիւղաքաղաքը գացած էր և ինքը (աղջիկը) հօր հետ միասին կը բնակէր. այդ ժամանակամիջոցին մի անգամ իւրեն քնած ատենը հայրը զանազան ըսպառնալիքներ տալով մինչեւ անդամ սպառնալով սպաննել զայն, կը հարկադրէ պլոշ միաւորութիւն կապել հարազատ հօր հետ և շարունակել նոյն միաւորութիւնը, որու պատճառաւ կը յղանայ և զաւակ կը բերէ»։ Դատը գատաստանական քննութեան ենթարկուած է այժմ։

(Խարք. Դոնք. Վէրստնիկ)

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆԵՔ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ՄՈՍԿՎԱ, 11 Դեկտ.

Հայերի յառաջադիմութիւնը մեծ կասկածն ունի ինչպէս Թուրքիայի, նոյնպէս և Ռուսիոյ մէջ ընդհանուր քաղաքական և հասարակական յառաջադիմութիւնից։ Հայ ազգը ինչքան աւելի մօտիկ ծանօթանայ այդ երկու հարեւան տէրութեանց հանգամանքներին, ինչքան աւելի կարդանայ յարմարցնել իւր յառաջադիմութեան պայմաններն այս տէրութեանց ընդհանուր յառաջադիմական ընթացքին հետ, այնքան աւելի իրեն օգտակար է։ Դժբաղդաբար պէտք է խոստովանիլ, որ մինչեւ վերջին Ռուս-Թրքական պատերազմն մենք այս կարեւոր խնդրի վրայ ուշադրութիւն չենք դարձրել, կամ եթէ դարձրել ենք, շատ քիչ։

Գալով մասնաւորապէս Ռուսաստանին, պէտք է խոստովանիլ՝ որ Տաճկահայաստանցին ծանօթ է նրա կեանքին Եւրոպական ազդիւրներից, որոնք շատ անգամ սխալ են լինում։ Եւրոպացին Ռուսաստանը դեռ բարբարոս երկիր է համարում, ուր միակ իշխողներն են բռնապետութիւնը և Ոչնչականը։

Եւրոպացին երբեմն այդպիսի սխալ կարծիքը յայտնում է Ռուսաստանին հետ ծանօթ չլինելուց, իսկ երբեմն դիտմամբ, այս պէս, օթնակի համար, Հունդարացին թշնամութիւն է զգում զէպի Ռուսաստանը։ Այդ թշնամութեան պատճառները մի քանի են։ Առաջինը՝ որ Հունդարիան չի ուզում մոռանալ որ 48—49 թուականներին Ռուսաց զօրքերը Հունդարիայի յառաջադէմ-յեղափոխական շարժման առաջն առնողներն և Հունդարիայի աւերողներն էին։ Միւս կողմանէ իւր երդի մէջ բնակեցած ունենալով սլաւական ցեղին պատկանող ազգութիւններ, նա երկիւղ է կրում՝ որ մի գուցէ Ռուսաստանի սլաւոնասիրական քաղաքականութիւնը երկիւղալի չլինի Հունդարիայի քաղաքական ամբողջութեան։ Բայց Հունդարիան չէ կարդանում մինչեւ այս օրս էլ ըմբռնել՝ որ այլ էր Ռուսաստանը Նիկոլայաս կայսեր ժամանակ և այլ է ներկայ Ռուսաստանը։ Մանաւանդ մի որ այժմ Ռուսաստանը՝ չնայելով իւր ներկայ ժամանակաւոր քաղաքական ճգնաժամին, ապրում է ազատ կեանքով, որ ներկայ Ռուսաստանը հակապատկեր է 40—50 թուականների Ռուսաստանին։

Ներկայ Ռուսաստանը ունի լայն ազատ քաղաքացիներ, իսկ 40 տան թուականներին Ռուսաստանում տարկութիւնը (ճորտութիւնը) դեռ կենդանի էր և հզօր։ Ազատ քաղաքացին այժմ ունի իւր համոյնական, գիւղական (վոլօստնոյէ, սամօուպրավլէնիէ), տեղական (զեմսթվո) և քաղաքային (դումա) ինքնավարչութիւնները. իսկ 40ական 50ական թուականներին ամեն բան կարդադրողը բիւրօկրատիան և ազնուականութիւնն էր։ Այժմ Ռուսաստանն ունի իւր «արակ և ողորմած դատաստանը». իսկ 40ական թուականների դատաստանը ճիպտան էր և դաւազանը(*)... Բայց Հունդարիան այս ամենը կարծես չէ ուզում տեսնել... Ինչո՞ւ։ Այստեղ մենք միայն մի օրինակ առաջ բերինք ցոյց տալու համար թէ ինչքան դեռ կեղծանի են արեւմուտքում նախապաշարմունքները Ռուսաստանի վերաբերութեամբ։ Ցրել այդ նախապաշարմունքները և ճիշդ տեղեկութիւններ հաղորդել Ռուսաստանի քաղաքական, հասարակական և դրականական կեանքի մասին, ահա սոքա պէտք է մինին յետաձգ թղթակցութիւններիս նիւթը։

Ճշմարտութիւնը պահանջում է խոստովանել, որ Եւրոպացիները վերջի տարիներս առանձին հետաքրքրութեամբ սկսել են ուսումնասիրել Ռուսաստանը։

Բայց այս իմ առաջին թղթակցութեանս մէջ, թոյլ տուէք, ընթերցող, ծանօթացնել ձեզ մի դատաստանական գործի հետ՝ որ ահագին աղմուկ բարձրացրաւ հասարակութեան ուշադրութեան մէջ. գործի անունը «Բիկովիադա» է, իսկ նրա գլխաւոր հերոսը Պ. Բիկովն է։ Բանն ահա ինչումն է։ 1857 թուին Ռուսաստանի Սկոպին գաւառական քաղաքում հիմնվում է քաղաքական հասարակային բանկ։ Երկար տարիների ընթացքում այդ բանկը խաբեբայութիւններով, կեղծ ու պատիր միջոցներով շարունակվում է, և ահա յանկարծ մամուլի շնորհիւ պարզվում է այդ բանկի երկիւղալի դրութիւնը։ (Ինչպէս իւր մեզարական ճառի մէջ խոստովանեց և դատաստանական պրոկուրորը, այդ գործի լոյս աշխարհ դուրս դալը Բոռսէ Կոռրէր լրագրին է պարտական գլխաւորապէս)։ Սկսվում է բանկի գործերի դատաստանական քննութիւնը և պարզվում է՝ թէ բանկից դողացուել, մխսվել, կերուել է 12 միլիոն մանէթի, եւ թէ այս բանկի պարտատէրերը յոյս կարող են ունենալ ստանալ մանէթին 18 կոպէկ կամ 100ին 18։ Բանիցը պարզվում է՝ որ այդ բանկը չնայելով որ քաղաքային էր հիմնվում և ուստի գանվում էր քաղաքային Դումայի հսկողութեան տակ, իսկապէս Իվան Գավրիլովիչ Բիկովի, այդ բանկի դիրեկտորի սեփականութիւնն է եղել։ Իսկապէս Բիկովը կարծես թէ մի խան է եղել այդ բանկի մէջ և այդ քաղաքումը։ Դումայի նիստերի ժամանակ՝ երբ Բիկովը բարձրանում է եղել խօսելու, ամենքն էլ էֆիրենց տեղերից բարձրանում էին դարձով նախապէս յայտնելով իրենց հանձնաժողովի անունը որ Իվան Գավրիլիչը ալ ասէր։ Բիկովը մի ըստ միոջց էր գտել ամենքն էլ լռեցնելու. նրանց պարաք տալով։ «Նահանգապետը, փոխնահանգապետը, դատաստանական պրոկուրորը, նահանգական դեմստվոյի վարչութեան նախագահը, նահանգական—քաղաքային գործերի վերաբերեալ վարչութեան բոլոր անդամները՝ Սկոպինի բանկի պարտատէրներն էին»։ (Բիկովի պաշտպան եղուսեալ հաւատարմաբար Օգարչէնկոի ճառից)։ Ով որ Բիկովին դուրս չէր դալիս, խլկոյն քաղաքից հեռացնվում էր։ Սկոպինի վաստակային կառավարիչը պտանից ոռմիկ է ստանում եղել և ոչ մի բանին վերաբերեալ արդար լուր և տեղեկութիւն չէր անցընում քաղաքից դուրս, որովհետեւ այդպիսի թղթակցութիւնները նոյն իսկ փոստատան մէջ սչնչացնվում էին։ Կաշառուած էին նաև մայրաքաղաքի թերթերից մի քանիսը։ Դժբաղդաբար կատարելապէս խտակ չէր դուրս եկած և մի յարդելի ազատամիտ թերթի նախկին խմբագիր։ Մի ուրիշ «Մոսկովսկի Լիստոկ» անունով թերթի խմբագիրը յայտարարութիւնների համար ստացել էր 700 մանէթ, իսկ յայտարարութիւնները չէր ստացել։ Բիկովի պաշտպանը կամենալով արդարացնել նրան՝ մատնացոյց արաւ այն հանգամանքների և չջնջապատող պայմանների վրայ, որոնք Բիկովիները են ստեղծում։ «Բարոյական տեսակէտով, ասաց նա, Բիկովի ընկերակիցներ են դուրս գալիս ոչ թէ մեզաղբեակների նստարանի վրայ նստողները, այլ ամբողջ Սկոպին քաղաքը, ամբողջ քաղաքը, գլխովին։ Բիկովը կրեդիդ է բանում ցանկացողներին և ամենքն էլ նը բանից պարաք են առնում. փող առնում են Սկոպին քաղաքի բոլոր ատիճանաւորները, գաւառապետները, նրանց օգնականները, հաշտարար դատաւորները, պրիստաւները, ատենադպիրները, դրադիրները։ Փող՝ կամ պարաք են առնում (այն պայմանաւ որ վճարեն) բոլոր նահանգական կառավարիչները. պարաք են առնում սատակի սովետնիկները (տէրունական խորհրդականները), դէյիստվիտելնի(իսկական) ըստատսկի սովետնիկները, տայնիէ՝ (գաղտնի խորհրդատուները), գեներալ լէյտենանտները, գեներալ-ադիւտանտները. իմ հայեցողութեամբ է բարդրանում, բայց այդ սէս երեսնամեայ գէ ՝ ՝ ՝

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 22 — 29 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՑՈՐԵՆ.— Հրապարակը հաստատ է պատրաստ ապրանաց պակասութեան պատճառաւ։ Հասնում 20,000 դրիւ կակաչ ցորեն, 2,000 դրիւ կարմիր ցորեն և 12,000 դրիւ Կիրդա։ Վաճառեցաւ 2,000 դրիւ կարմիր ցորեն, 15,000 կակաչ եւ 12,000 դրիւ Կիրդա։ Պատրաստ ապրանք չկայ։

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵՆ.— Այս շաբթու իբր 7,000 դրիւ վաճառեցան ի դին 12 3/4 ղրշ դրիւը։ այս գնորդ գնողք կան բայց ապրանք կը պակասի։

ԳԱՐԻ.— Տեղական սպառման համար իբր 6,000 դրիւ վաճառեցան ի դին 11 3/4 ՊՂ ՁՐ դրիւը։

ՁԱՎՏԱՐ.— Այս շաբթու վաճառում տեղի ունեցած չէ։ Հրապարակը սակաւ բայց գնողներ կան։

ԼՈՒԲԻԱ.— Այս շաբթու իբր 10,000 օխայ Բուռնելիի ապրանք վաճառեցան ի դին 123 ՂՐ 100 օխան։ Գրամի համար գործ չկայ, տեղական սպառման համար պահանջը սակաւ էր։ Պատրաստ իբր 100,000 օխայ կայ։

ԲԱԿԼԱ.— Շաբթուս գործ չէ եղած այս տեսակին վրայ։ Գները մնայուն են ի դին 25–26 փարա օխան առանց մթերքի։

ՍԻՍԵՌՈՆ.— Այս շաբթու հրապարակիս համար վաճառեցան 80,000 օխայ ապրանք, Պաղքէսէր ի դին 46 փր օխան։ Գները սակաւ, պահանջը անչան է։

ՓԹԱՆԱՏՈՒՆՏ.— Այս շաբթու գործ չէ եղած տեղս։ գները մնայուն են, 26 Ղ լաւ տեսակաց և 25 խառնուածներու համար։

ԵՈՒՍԱՄ.— Այս շաբթու իբր 10,000 օխա Մէրսինի ապրանք վաճառեցան ի դին 110 փր պահանջը սակաւ է և բաւական քանակութեամբ պատրաստ ապրանք կայ։

ՓԱՆԱՐԵԱ ԵՒՄԻ.— Այս շաբթու այս ապրանաց համար պահանջ չկայ, գները կարի սակաւ։

ՓՆՏԻՐԻ ՀՈՒՆԵՏ.— Որևիցէ գործ չէ եղած այս շաբթու։ ապրանք կը պակասին և գները անուանական են։

ԱՖԻՈՆԻ ՀՈՒՆԵՏ.— Գործ մը չէ եղած, ոչ գնող կայ եւ ոչ ալ մթերք։

ԲԱՄԲԱՍԻ ՀՈՒՆԵՏ.— Գործ չըլլար։ գնող չկայ։

Ա Լ Ի Ւ Ր

Հրապարակը գործն և գները հաստատ են պատրաստից պակասութեան պատճառաւ։ Վաճառեցաւ 24,000 պարկ։ Պատրաստ 20,000 պարկ, որոց 12,000 պարկը Օռէսա, 8,000ը տեղական։

Գ Ա Ղ Թ Ա Բ Ե Ր Բ

ՇԱՔԱՐ.— Հասաւ 2,760 պարկ։ Վաճառեցաւ 3,260 պարկ։ Պատրաստ 2,500 պարկ։ Հրապարակը հաստատ էր այս շաբթու ծանրերուն սաթիւ։

ԽԱՆՈՒԻ.— Հասաւ 700 պարկ։ Վաճառեցաւ 200 պարկ։ Պատրաստ 4,500 պարկ։ Հրապարակը հանդարտ բայց գները բռնուած են։

ԲՐԻՆՋ.— Հասաւ 4,100 պարկ Անգլիական եւ 500 պարկ Իտալական։ Վաճառեցաւ 800 պարկ Անգլիական և 500 պարկ Իտալական։ Պատրաստ 4,800 պարկ Անգլիական և 300 պարկ Իտալական։ Հրապարակը բռնուկ է։ հաստատ գներով վաճառումներ կը լինին։

ՄՈՍ.— Հասաւ ոչինչ։ Վաճառեցաւ 1,090 մնտուկ։ Պատրաստ 5,400 մնտուկ։ Հրապարակը միջակ էր այս շաբթու սակաւ գներով։

ՔԱՐԻՒԼ.— Հասաւ 3,000 վարիլ Ռուսական։ Վաճառեցաւ 3,000 մնտուկ Ամերիկեան և 750 վարիլ և 1,000 մնտուկ Ռուսական։ Պատրաստ 25,000 մնտուկ Ամերիկայի և 13,000 մնտուկ ու 2,500 վարիլ Ռուսական։ Հրապարակը հաստատ է կարի։ վաճառողք կը բռնեն գներին։

ԱՊԱՆԻ.— Հասաւ 1,500 մնտուկ։ Վաճառեցաւ 500 մնտուկ։ Պատրաստ 7,000 մնտուկ։ Այս ապրանաց գները սակաւ են և գործերը անչան։

ՊԱՊԵՂ.— Գները լաւ բռնուած են, պահանջը կը շարունակէ։

ՈՐԴԱՆ ԳԱԲՄԻՐ.— Նշանակելի կարեւոր գործ չկայ։

Ո Դ Ի

ԱԼԵՊՈ.— Հրապարակը հանդարտ է։ գները անփոփոխ։ Հասաւ 180 տակառ։ Վաճառեցաւ 200 տակառ։ Պատրաստ 250 տակառ։

ՌՈՄ.— Այս շաբթու սահմանաւոր էին գործառնութիւնք։ Հասաւ 410 տակառակ։ Վաճառեցաւ 260 տակառակ։ Պատրաստ 970 տակառակ։

Մ Ե Տ Ա Ղ Բ

ԵՐԱՖ.— Կարեւոր փոփոխութիւն չկայ, շարժումը լաւագոյն է զի գնողներ կը տեսնուին հրապարակին վրայ։ Տեղս այս շաբթու բաւական գործեր եղան, որք 300 թօնոյի կը հասնին։ Հասաւ 300 թօնս։

ԱՆԵԳ.— Հասաւ 160 տակառակ։ Վաճառեցաւ 20 տակառակ։ Պատրաստ 310 տակառակ։ Պահանջը սակաւ ինչպէս նաև գները։

ՋԷԼԻԿ.— Հասաւ ոչինչ։ Վաճառեցաւ 100 մնտուկ։ Պատրաստ 1,500 մնտուկ։ Հրապարակը հանդարտ է։ գները անհաստատ։

ՔԱՐԹԻՑԱ.— Հասաւ 2000 տակառակ։ Վաճառեցաւ 1,600 տակառակ։ Պատրաստ 21,000 տակառակ։ Շաբթուս գործերը կարեւոր չէին։ գները սակաւ են։

ԹԻՆԷՔԷ.— Հասաւ 600 մնտուկ։ Վաճառեցաւ 200 մնտուկ։ Պատրաստ 1,000։ Հրապարակը հանդարտ է, սակաւ գներով։

ՋԻՆԿՈ.— Հասաւ 150 տակառակ։ Վաճառեցաւ 100 տակառակ։ Պատրաստ 600 տակառակ։ Հրապարակը հաստատ է, բռնուած գներով։

Մ Ա Ն Ի Ֆ Ա Թ Ո Ւ Ր Ա

ՄԱՆՈՒՏԻ.—Այս շաբթու ծանրու սաթիւ գործերը անչան են, մեծն մթերք փոքր վերբա ապրանաց պահանջ կայ։

ԼՈՆԴՈՆ ԳԼՈՒՈՒ.— Վաճառում չկայ։

ԵՆԼԻԲԷՆ ՊԷՆԻ.— Այս շաբթու լաւ և սաստիկ ապրանաց վրայ վաճառումներ եղան ի դին 2 3/4–4 1/4 ղ վիսքան։

ԽԱՄ ԱՍՓԱՐ.—Կարեւոր գործ չկայ։ մի քանի փոքր մասեր վաճառեցան պանական գներով։

ԹԷՆՁԻՆ.— Այս շաբթու փոքր գործեր եղան միշտ սակաւ գներով։

ՊԱՍՄԱ.— Շաբթուս գործերը անչան էին։ Լաւ տեսակ գրէթոնները և մաքրը կը գնուին, իսկ միւս տեսակները հանդարտ են։

ՄԱՆԱՆ.— Գործառնութիւնք միջակ էին այս շաբթու չքնակայից համար։ բայց գները հաստատ են։

Հ Ա Ն Ր Ա Մ Ա Ծ Ո Ւ Խ

Շաբթուս հրապարակը կարի հանդարտ էր բայց գները լաւ բռնուած են գլխաւորաբար վաճառառուներ դանուող ապրանաց համար։ Հասաւ ոչինչ։ Վաճառեցաւ 1,000 թօնս։ Պատրաստ 15,000 թօնս։

ԱՐՏԱԾՈՒԹԻՒՆ

ԹԻՖԹԻՔ.— Այս շաբթու վաճառեցաւ 114 հակ ոլոց 1½ Գլ յայտաղար ի դին 21 եւ 100 պարկ մոր թամասան Էնկլիբիս ի դին 19–19 1/4 ղ օխան։ Պատրաստ 5,800 հակ։ Հրապարակը իւր հանդարտութեան մէջ կը շարունակէ։ գները սակաւ են զրեթէ առանց գնողի։

ԲՈՒՐԴ.— Շաբթուս 15,000 օխայ մաս մը Հարման գաւառ պարզի վաճառեցաւ ի դին 3 1/2–4 1/2 ղ օխան պահանջը սակաւ։

ՄԵՏԱՔԻ.— Վաճառեցաւ 24 հակ Ռէնդ ի դին 29–32 1/2, 4 հակ Նուբի 40–42 Ֆրանք և 2 հակ Բուխարա ի դին 95 ղ մէտիա օխան։ Պատրաստ 350 հակ։ Հրապարակը հանդարտ է։

ԲԱՄՊԱԿ.— Տեղական սպառման համար վաճառումնք կը լինին հաստատ գներով։

ՓԷՆՏԻՐ.— Այս շաբթու նշանակութեան արժանի գործ չէ եղած։

ԿԱՊԵՐՏ.— Շաբթուս վաճառեցաւ 147 հատ հին Նամանի ի դին 30–32 1/2 Ֆրանք հատը։ Պատրաստ 4000 հատ։ Հրապարակը հանդարտութեան մէջ կը շարունակէ, գնորդք սակաւաթիւ են, և գները ընդհանրապէս թոյլ։

ԱՃԻՈՆ.— Այս շաբթու վաճառեցան 6 կոդով Մարմարա ի դին 220 1 կոդով սորին Պաղքէսէր 140, 3 կոդով սորին Թաշանը 150 և 1 կոդով սորին Անը-Ռէյ 150 ղ օխան։ Պատրաստ 350 կոդով։ Հրապարակը հանդարտ և գները թոյլ են։

ՓԻԹԻԼ.— Այս շաբթու վաճառեցան միմիայն 600 օխայ գեղին ի դին 16 ղ օխան։ Պատրաստ 30,000 օխայ։ Հրապարակը հանդարտ է բայց գները հաստատ են։ գնորդք կան։

ՄԱՆՄԱՐՋԻՆ.— Այս շաբթու վաճառեցաւ 150 օխայ սորին Խակիլով ի դին 30 ղ։ Պատրաստ 500 օխայ։ Սորին տեսակաց համար պահանջը լաւ է։

ՍԱԼԻՆ.— Այս շաբթու վաճառում տեղի չունեցաւ։ Պատրաստ 1500 օխայ։ Հրապարակը բանուկ է թէ այս տեղի և թէ դրսի համար։ Գները հաստատ են։

ՄԵՆԴԲԱՄՈՒ.— Այս շաբթու վաճառեցաւ 800 օխայ 18 1/2–19 1/4 ղ օխան։ Պատրաստ 1,500 օխայ։ Հրապարակը հանդարտ է։

ԿԱԶԻՆ.— Այս շաբթու որ և է վաճառում տեղի չունեցաւ հրապարակը կարի հանդարտ է թոյլ գներով Ֆրանգօ պոր 68–70 ղ կենդիները վաճառող չկայ։

ՁԼՐՈՒ.— Այս շաբթու վաճառեցան 3 պարկ Գոյտար 8 ղ, 20 պարկ Մարաշ 7, 2 պարկ Էնկլիբիս 7 1/2 և 16 պարկ Թաքամ 9 1/4 ղ օխան։ Պատրաստ 1,500 պարկ։ Հրապարակը միայնուն է սակայն գնորդներ կան, և գները բաղդատաբար աւելի հաստատ են։

ՄԱՉԻ.— Այս շաբթու վաճառում տեղի չունեցաւ։ Պատրաստ 150 պարկ սեւ։ Հրապարակին վրայ գնողներ կան։ Գները հաստատ են։

ՄՈՐԹ.— Այս շաբթու միմիայն 250 հատ լաւ կովու չոր մորթ վաճառեցան ի դին 10 3/4 ՂՐ օխան։

ԵՂՋԻՐ.— Այս շաբթու վաճառում չկայ։

ԸՆԹԱՑԻԿ ԳԻՆԵՐ

Ցորեն Կիրդա Ռուսկայ	Լիսպայ	57—59	Ղրշ 20—21 1/2	Ֆիլէն
» կարմիր	»	57—60	» 17 1/2—19	»
» Կակաչ Կալաց և Պրայլա	»	57—58	» 17 1/2—19 1/2	»
» » Պուլգարիոյ	»	57—59	» 16—19 1/2	»
» » Բուռնելի	»	57—59	» 18 1/2—19	»
Եղիպտացորեն, Կալաց, Խանայի և Օռէսա	»		» 12 3/4—	»
» » Օրոռա և Տաճիական	»		» 12 1/2—	»
Գարի կակաչ	»		» 12—	»
» հատ	»		» 11 3/4—	»
Զաւտար	»		» 15 1/2—	»
Բիմանահունտ (քեթիէն թօհումը)	»		» 25 1/2—26	»
Գանար Եէմի			Ֆրշ 44 — 48	Օխայ
Նոխատ Պայիքէսէր	»		» 44 — 46	»
» Ամէնք	»		» 50 — 65	»
Բէնտիրի հունտ	»		» 74 — 75	»
Պամբա	»		» 25 —26	»
Սուսամ Մուտանիա Պաղքէսէր	»		» 110 —120	»
» Մէրսին	»		»108 —115	»
Անիսոնի հունտ	»		» 57 — 59	»
Լուբիա Օրոռ	»		»110 —115	»
» Դանուբ և Բուռնելի	»		» 135 —145	»
Օռէսա Ն. Սպիր			Ղրշ 105 —112	Պարկը
» Բ. »	»		» 95 —105	»
» Գ. »	»		» 77 — 80	»
Ալիսա	»		» 30 — 32	»
Պրայլա տեղականի հետ խառնուած	»		» 66 — 70	»
Պրայլա	»		» 68 — 70	»
Վանտա	»		» — —	»
Շրմէնտրիէր	»		» 68 —	»
Խանուէ			Ղշ 7·00–7·30–7·60–8·000	Օխ· 100 սակին
Լեզակ սէրեկոլ	»		» 60— 120	» » »
» Գուրբայ	»		» 20— 55	» » »
Որդ ան կարմիր սեւ	»		» 18—	» » »
» կարմիր թաւխ	»		» 15— 16	» » »
Պղպեղ	»		» 11 1/2—12	» » »
Կինամոն (դարչին)	»		» 4 1/2–5	» » »
Գարէնֆիլ	»		» 8—9	» » »
Թէյ սեւ սորին	»		» 12— 17	» » »
Թէյ սառաչին և լաւ	»		» 27— 95	» » »
Շաքար Հոլանտայ	»		» 145—	կենդինարը 105 » »
» Դրիէսթէ Ն. (պարիզի մէջ)	»		» 123	» » »
» » Բ. (»)	»		» 115	» » »
» » Գ. (»)	»		» 108—	» » »
Մեծուտ	»		» 34—35	» 100 »
Խանով (Գիւնդիւք)	»		» 100—120	» » »
Բրինձ Խապլայ Ն. Ռիզոն	Ֆրանգ		45—	Պարկը » »
» » Բ. »	»		44	» » »
» » Ն. սովորական	»		40 1/2	» » »
» » Բ. »	»		38 1/2	» » »
» » Գ. »	»		—	» » »
» Հնդկական	Ղրշ		118—124—126—127	» » »
Գօրա Գայիական	»		3 1/2	Օխայ » »
» Անգլիական	»		148—150	Սնտուկը »
Մամ	Ղրշ		7 1/8—	Ֆիլօ » »
,, Պաղիական	»		38—	» »
Կաղ Ամերիկայի սնտուկ	»		29—29 1/2—36	» »
» Ռուսկայ	»		26—35—	» » »
» » (վարիլի մէջ)	Փարայ		48—	Օխայ » »
Ոգի Ռուսկայ Օրատօվրա 16 տարեկան	Ծկայ		24 1/2—25	1 Ռուբլի
» » Սօսնովքա	»		26 1/2—27	»
» » Խարքաֆէն	»		28 —	»
» Վար տեսակ Մէլանիկ և այլն	»		28 1/2— 30	»
Ռում Թրիէսթէ	Կալլօն		21 1/2—	»
» Անգլիայ	»		3 1/2—	»
Անդրգիսական երկաթ (չուսպուդ)			42	Կենդինարը
» երկաթ (տեմիր)			42	»
Շուէտի » (չուսպուդ)			75 —	»
» » (տեմիր)			77	»
Տախտակ » (Սամ) թիւ 1— 4			61 —	»
» » » » 5—10			67 —68	»
» » » » 11—14			76—77	»
Կոր			37	»
Զէյտիզէր սովորական			55	»
» Մեծ դիրք			65 —67	»
Անագ (գալայ)			560—565	»
Կապար (սուրմա)			110	»
» Տախտակ			118—	»
» Թողուակի			2 1/2—	»
Զէյլիք	Ղրշ		122—130	Սնտուկը
Գարֆիկա	45 քիլոնոց		56— 60	Վարիլը
Թէնէքէ	»		165—184	2 Սնտուկը
Գլինտ	»		11—11 3/4	Օխայ »
Ձիթակօ	Ֆրանգ		69—70	100 Օխայ
Հանդգածուխ Նիւգասլ (ի վաճառատուն)	»		25 Շ. 0 Բ. Շ.	Բ. Թօնոն
» » (Ծովու վրայ)	»		20 » 0 » 21	» 6 » »
» Գարտիֆ (ի վաճառատուն)	»		23 » 6 » 24	» 0 » »
» » (Ծովու վրայ)	»		22 » 0 » 22	» 6 » »
» Հարթլբուլ	»		13 » 6 »	» » »
Լիվերբուլ (անուանական)	»		— » 0 » —	» » »
Մահուտի	Ղրշ		5 3/4—6 1/4	Լիսպան Ռակի 110
Անիրիդան ամրողջ եարտաս	»		4 1/4— 5 1/2	» » »
» պակասաւոր	»		3 3/4 —5 1/4	» » »
Ասիարդու (ջնկ գլօթ) լաւ տեսակն	»		4—5	» » »
» » » վորը լիպրա	»		4 7/8— 5	» » »
» » » ներկուելու (դօտիքթն)	»		5 1/4- 5 3/8	» » »
Եէլբէն պէզի լաւ տեսակ	»		3 1/2– 4 1/4	» » »
» » երկրորդ սակնք	»		2 3/4–3 1/4	» » »
Խամ սոֆտ սար (ըրթինկ) լաւ տեսակ	»		4 — 72	Թօնը » »
» » » միջին »	»		35 — 40	» » »
» » » վար »	»		23 — 42	» » »
Մել 4 թիւ (չսփալը) 3 թօնը (30–35–38 ինչ·)	Ղրշ		40—	» 112
» 16 » (Թէնկիֆ) » » ( )	»		35—37	» »
» 26 » (Սքօչիա) » » ( )	»		48 —	» »
Մանած Վաթէր	Ղրշ	4—14	34—37	փաքէթը » 106
» »	»	18—28	44—47	» » »
Էքսդրա (Գիլմէնկ)	»	4—14	33—35	» » »
» ( )	»	18—28	46—38	» » »
Էքսդրա գրօսիքօն	»	16—24	64—65	» » »
Մամի	»	6—14	54—58	» » »
»	»	20—24	68—72	» » »
Կարմիր Խապլայ	»	20— լաւ	60—70	» » »
» »	»	20—	50—65	» » »
» Զուբկերիոյ թիւ	»	20	70–75–82	» » »
» »	»	4–14	76—75— 80	» » »
Թիֆտիք առաջին տեսակ	Ղշ		20 — 21	Օխ 100 սակի
» երկրորդ »	»		16 — 19	» » »
» սորին »	»		8 — 12	» » »
» Վան	»		12 1/2—	» » »
Բուրդ Գոսալ պաչի Ա.	»		4 —6—8	» » »
» » » Բ.	»		3— 5—6 1/2	» » »
» Գրրբանա Ա.	»		5 1/2 – 6	» » »
» » Բ.	»		5 1/2—4 1/2	» » »
Մեռաքա Խօքանտ	»		182 —205	» » »
» Նաբլի	Ֆրանգ		38 — 42	» » »
» Ռէչտ	»		27 — 34	» » »
Բամբակ Հաղէպ	Ղշ		5 3/4—5 7/8	» » »
» Սամանա	»		6—6 1/4	» » »
» Իզմիր և շրջակայք	»		6 1/2–7 1/4	» » »
Ամֆիան Մալաթիա	»		210—220	» » »
» Սէլանիք	»		—	» » »
» Զիլէ Թաքամ	»		190—	» » »
» Պայրէսէր	»		180—185	» » »
» Էնկլիբիս	»		170—175	» » »
» Նալը խան Պէյ սարար	»		165—170	» » »
» Կէյվէ Պիլէճիք	»		160—165	» » »
» Զրբրնիր	»		110—155	» » »
Բիմբէ առաջին ճերմակ	»		28 — 32	» » »
» աշխատուած ճերմակ	»		25 — 26	» » »
» լաւ բնական »	»		21 — 22	» » »
» սովորական »	»		18 — 20	» » »
» լաւ դեղին	»		16 — 17	» » »
» երկրորդ դեղին	»		14 — 15	» » »
» Զամաբ	»		3 — 4	» » »
Սալէբ լաւ տեսակ	»		18- 19	» » »
» երկրորդ տեսակ	»		15—16	» » »
Մահմուդիէյ առաջին ճերմակ	»		200 —250	» » »
» երկրորդ	»		110 —160	» » »
» երրորդ	»		100 —	» » »
Մանրամամ լաւ տեսակներ	»		19 — 19 1/2	» » »
» սորին »	»		18 — 18 1/2	» » »
Կապին Տրապիզոն	»		68—69	կենդնր » »
» Բէրասունի	»		69—70	» » »
Ճէյրի Էկին	»		8–8 1/2	Օխայ » »
» Բայաթ	»		8–8 1/4	» » »
» Անէորա	»		7 1/2–	» » »
» Թաքամ	»		7–	» » »
» Զաբուտ	»		5 1/2–6	» » »
» Վար տեսակներ	»		—	» » »
Եղջիւր 200 դիւրի հաշիւ	»		3 1/2— 4	» »
Մորթ դամէշի չոր	»		9 1/4— 9 1/2	» »
» թաց	»		6 1/4—6 1/2	» »
» կովի չոր	»		9 —9 1/2	» »
» թաց	»		5 3/4— 6	» »
Ոչխարի	»		18 — 26	» »
Այծի	»		18 — 20	» »
Գառին	»		16 —18 1/2	» »
Այծուկի	»		—	» »
Նապաստակի	»		—	» »

Le véritable Papier JOB

est blanc nature, fin, régulier et résistant, qualités depuis longtemps reconnues par tous les bons fumeurs de cigarettes. Pour vous le procurer, veuillez vous adresser dans toutes les maisons sérieuses, honnêtes de votre ville qui vendent les papiers à fumer.

Je ne fabrique uniquement que cette marque dont la couverture porte à l'intérieur la signature qui est faite comme ci-contre : J. Bardou

Ne pas confondre les cahiers signés ainsi avec les marques nouvelles qui pourraient vous être offertes.

Պարոնայք Ն. Վ. Ուիթթոլ և ընկերութիւն յանձնիկայ ապրիլ 1 էն սկսելով չափաւոր գնով վարձու կուտան իրենց այժմեան խանն (իրենց գրասենեակները պիտի փոխադրուին նոյն փողոցը գտնուող իրենց յատուկ խանն), որ կը պարունակէ երկու մեծ խանութներ և 3 սենեակներ առաջին յարկը։

Դիմել առ Ն. Վ. ՈՒԻԹԹԼ

Պոլիս, Պահչէ-գարու, Էօմէր էֆֆէնտի խանին դիմաց։

Մոսկուայի և Բեզրաստրի բժշկական ճեմարաններէն վկայեալ

ՈՏԻՑ ԿՈՇՏԵՐԸ (ՆԱՍԸՐ)

Մի քանի վայրկեանի մէջ կը հանուին իրենց արմատով, առանց ցաւի և առանց մնասուելոյ գործիքի։ Եղունգները կը չոչորին։

Խորհրդակցութիւնք ամեն օր ժամը (Ը. Ե.) 10 էն 3։

Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ. 439

Պ. Սեպտէմ լուսանկարի գործատանին վերնայարկին

ՍՈՅՆ ԿԻՐԻՆՋԻՆ

Լուսնաբաշխ

ԻԼԱՆ

ՊԱՆԳ ՍԼԻՄԱՆԳԻՐԻ

Նալբդ բուիճ տէմէթ թիմուրը գանթարը ճէտիտ եւլդ պէհեր գանթարը ճէտիտ։

Ալիթրը պէր տէմէթ քալպրդրք սաճ գանթարը ճէտիտ օմուդ պէհեր գանթարը ճէտիտ դրուշ իբի եւլդ։

Նիղամիյէ մայրապիյէ անպարքնա չուրանթը մուգարրերէօմնէ թէվֆիգէն մնպարեա օլունանագ պարատ մուրագամ իբի գարէմ թիմուր իլէ սաճ ֆիյանթը մարագամանլերի իլէ թաբիգի էօհանէնան օլուպ քեանունի սանի ռումմնին նէմանտան վարար իրթիֆի կիւնինէ գատար պէհեր կիւն մնանագատար պիլ իֆրա մէգրիբ կիւնանէ գարարը գանթիի միրիլէ ճէկիմանէն իթարանա թալիպ վէ սէրիրիմնէ սարը կիւնի նիւզաէ պէշ թէնդիրմնէ բարիպ պուլանանարրին մնգամը սէրատիերի լէվազիմանը ումանմիյէ տարէսմնէ կիւմէկերի իլան օլունար։

31 քեանունի էվվէլ 1300

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

ՔԻՐԼԻՃ-ԳԱՐՈՒ, Թիւ 3 վաճառատան մէջ մեծ և փոքր քանակութեամբ կը վաճառուին հետեւեալները։

Հանքածուխ, ՆԻՒՔԱՍԼ և ՔԱՐԴԻՖ

Զուլրի երկաթ, ԲԱԼՏԻՐ — Թիւ 1.

Հանքածուխ, ԲՕԲ.

Ծոկան աղիւս, ՖՕՎԷՆ.

Բոլոր այս ապրանքներն ընտիր տեսակէ են և ԹԻՒՏ ԱՅԺՆԴՆԵՐՈՎ կը վաճառուին։

ԵՐՈՒԱՆԴ Մ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՍԵՒ ԵՒ ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ՄԱՆԻ ՆԵՐԿԵՐՈՒ

204 · — Մահմուտ Բէյ Էլչի, Բէյ — 204 ·

ՍԵՒ ՆԵՐԿ

Թուրքիոյ մէջ պատրաստուած եւ գործածուած սեւ ներկերուն վրայ իմ կատարելագործեալ բաղադրութեանս առաւելութիւնը յանախորդք գէթ մի անգամ փորձելով կրնան հաստատել։

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ՆԵՐԿ

Կան այնպիսի մաղեր որ իրենք չգանակագոյն բայց ճերմակ մաղերով խառն են։ Իմ բաղադրութիւնս, որ տասն վայրկեանի մէջ մաղերն իրենց բնական գոյնին կը դարձնէ, առնուազն մինչեւ մէկ ու կէս ամիս կրնայ տեւել, առանց անոնց բնական փայլունութիւնը կորսնցնելու, որով կը գերազանցէ Եւրոպայէ եկած սեւ և շագանակագոյն նմանօրինակ ներկերը, մանաւանդ որ քիմիական բաղադրութեամբ վնասակար հետեւանք յառաջ չբերեր բնաւ։ Վերոյիշեալ ներկերը գործածելու եղանակին վրայ տեղեկութիւնք կը տրուին վաճառատունէս։

Գիները յոյժ գոհացուցիչ են։

Շատ գնողներու համար 20 0/0 զեղչ կը լինի։

14—52

ՍԵՂԱՆԻ ԲՄՊԵԼԻ

ՑԱՐԴԵԼԻ ՀԱՅՈՑ ԳԵՐՄԱՆԻ

Նման «Շարթրեօզ»ի գինուոյն, ախորժահամ և յոյժ առողջարար ըմպելի մ'է և մեծապէս կը դեւրացնէ մարսողութիւնը։

Գլխաւորապէս կը գտնուի Գ. Գերմէն եղբարց քով, Գալաթիա, Սիրէ Ֆրանսեզ։

ՀԱՅ ԹԷՅԱՎԱՃԱՌ

ԻԹ-ՀԱԼ ԷՐԳ, ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԻԱ, ԹԻ- 70

Այս վաճառատուն՝ որ մէկ տարիէ աւելի ժամանակէ հետէ իւր յաճախորդները գոհացնելու ջանք չէ խնայած, կը ծանուցանէ թէ Զինտատանի և Ճավայի բերքերէն այս անգամ զանազան տեսակ ընտիր թէյեր (չայ) բերել տուած է յատկապէս, եւ կը խնդրէ սիրելի ապպայիներէ, մանաւանդ դաւառացի Հայ ժողովրդականներէ որպէս զի համին գէթ միանգամ ի մօտոյ տեսնել իւր ապրանքներն և փորձել թէ՝ տեսակաց լաւութիւնը, եւ թէ՝ գիներու ժամանութիւնը։

Ս. Բասմանեան — Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ